Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 142 (3037)
22 СЕШАНБА ИЮНЬ 1976 й.
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади
Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

• Йиллик план — муддатидан илгари

ИЛҒОРЛАР САФИ КЕНГАЙМОҚДА

Шаҳар марказлашган усулда юк ташиш автомобиль трестига қарашли 3-автокомбинатдаги илғор ҳайдовчилардан Октябрь революцияси ордени кавалери Камол Мажидов, коммунистик меҳнат зарбдорлари С. Анорбоев, В. Мухин, С. Қозоқбоев, И. Котоленко, К. Исматов, М. Омонов ва А. Аъзамов ўнинчи беш йилликнинг биринчи йили топшириғини 31 октябрга — бу йил биринчи бор нишонланадиган Автомобилчилар кунида бажариш ташаббуси билан чиқдилар. Уларнинг бу ташаббусини бутун коллектив маъқуллаб кутиб олди. Комбинатдаги яна 56 нафар ҳайдовчи илғорлардан намуна олиб, шахсий йиллик топшириқларини 31 октябрда бажаришга аҳд қилди.

Автотранспортчилар 1 миллион 762 минг тонна халқ хўжалиги юклари ташиш бўйича йиллик планни 24 декабрда бажариш ва қўшимча 35 минг тонна юк ташиш мажбуриятини олиб меҳнат қилаяпти. Коллективдаги ҳозирги иш суръатлари яхши. Ҳайдовчилар машиналардан фойдаланиш коэффициентини ошириш, рационал маршрутларни жорий этиш, юк ортиш-тушириш ишларини тезлаштириш ҳисобига кунлик топшириқларини ошириб бажаришаяпти.

Автокомбинат коллективи Сергели районидаги автотранспорт корхоналари ўртасидаги йилнинг биринчи кварталидаги социалистик мусобақада энг юксак натижаларга эришиб, биринчи ўринни олган ва район партия комитети ҳамда район ижроия комитетининг кўчма Қизил байроғини қўлга киритганди. Илғорлар беш ойликни ҳам яхши якунлашиб, планга қўшимча 25 минг тонна юк ташишди. Ҳозир коллективда ярим йиллик топшириқни муваффақиятли бажариш учун ўзаро социалистик мусобақа қизимоқда.

• Республика бўйлаб

МЕҲНАТГА ЯРАША ҲУРМАТ

В. И. Ленин номли Ўзбекистон металлургия заводи прокат цехининг мастери Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Саид Нуриддинов сўнгги сменани ишлаб бўлди. Корхонанинг бутун коллективи уни муносиб ҳордиқ чиқаришга кузатиб қолди.

...Саид энг оғир даврда — 1942 йил заводга келган эди. Даставвал ёрдамчи ишчи бўлиб ишлади. Сўнгра Урал металлургларии ҳузурига ҳунар ўрганганi юборилди. У ерда вальцовшчик касбини ўрганиб қайтди. Бу иш йигитга ёқиб қолди. Орадан 6 йил ўтгач Нуриддинов «300» станида смена мастери бўлди. Йил сайин билими ва тажрибаларини ошириб борди.

С. Нуриддинов сменаси энг уюшқоқ ва меҳнатсевар коллектив деган ном чиқарди. Кейинги йиллар корхонада прокатчилар смена нормасини ошириб бажармасдан уйга қайтган кунини ҳеч эслолмайди. Шу йиллар ичида ветеран мастер билан унинг раҳбарлигида коллектив пландан ташқари юз минг тоннадан зиёд прокат берди.

Саид ака заводда энг яхши мураббий ҳам ҳисобланади. Ҳозирги вақтда ҳурматли усталардан П. Кендинов, Н. Кашперский, Д. Гредневский, Ш. Нуриддинов устанинг собиқ шогирдларидир.

Саид ака укаларини ҳам шу ишга тортди. Шамси ҳозир «300» станининг, Сайфи қизитиш печининг устаси. Ўғиллари Эдуард билан Олег ҳам ота изидан кетдилар.

ЮКСАЛИШ ЙЎЛИДА

РЕПОРТАЖ

ШАҲАР маҳаллий саноатига қарашли «Чевар» тикув ишлаб чиқариш бирлашмаси учун янги ишлаб чиқариш корпуси қурилаётганлиги ҳақида илгари хабар қилгандик. Мана, бугунги кунда мазкур корхона қуриб битказилди. Бирлашманинг илгари худди дастурхондаги бўғирсоқдай шаҳарнинг турли жойларига сочилиб кетган цехлари ва участкалари Бирлик даҳасида қомат кериб турган янги корпусга кўчиб ўтди. Эндиликда 1000 га яқин тикувчи, инженер-техник ходим худди ягона оила фарзандларидек, бир жойда ҳамжиҳатлик билан меҳнат қилмоқда.

Янги корхонанинг аҳоли зич, лекин саноат корхоналари сийрак бўлган даҳада қурилганлиги шаҳримизда меҳнат ресурсларидан фойдаланишда янги имкониятлар очади. Уни «Главташкентстрой»нинг 6-қурилиш трести бунёдкорлари барпо этдилар. Бунёдкорлар меҳнатни зўр уюшқоқлик билан ташкил этиб, йилига 11 миллион сўмдан ортиқ маҳсулот ишлаб чиқариш қувватига эга бўлган корхонани белгиланган муддатда сифатли қуриб битказдилар.

Бирлашма технологи Назира Элчибоева билан янги корхонанинг цех ва участкаларини кўздан кечирдик.

Корхонанинг тикув, бичув, тайёрлов цехлари алоҳида-алоҳида жойлашган. Уларга энг янги машина ва ускуналар ўрнатилибди. Кенг, ёруғ, муътадил ҳарорат юзага келтирилган ишлаб чиқариш участкаларида тикувчиларнинг сифатли ва унумли меҳнат қилиши учун барча шароит муҳайё этилган.

— Илгари ишлаб чиқариш участкаларимизнинг турли ерларда жойлашганлиги меҳнатни бир маромда ташкил этишимизга халақит берарди, — дейди Назира Элчибоева. — Цехларнинг биридан иккинчисига маҳсулот етказиб беришда оворагарчиликлар кўп бўларди, таъминотда тез-тез узилишлар бўлиб туриши одатдаги воқеа эди. Эски биноларимиз ишлаб чиқаришга мўлжалланмаганлиги ҳам талай қийинчиликларни юзага келтирарди. Эндиликда бундай қийинчиликларга чек қўйилди. Янги, замонавий корпусда меҳнатни илмий ташкил этиш, ишлаб чиқариш эстетикасига эътиборни кучайтириш, энг янги машина-механизмлардан самарали фойдаланиш учун барча шароит мавжуд.

1-тикув цехидамиз. Смена мастери Машҳура Нишонова бошлиқ агрегатда 65 тикувчи хотин-қизларнинг миллий товар кўйлагини тикишмоқда. Тикувчилар кўтаринки руҳда тез ва сифатли меҳнат қилишмоқда. Илғор тикувчилардан Бувинисо Шоносирова, Маърифат Рустамова, Зуҳра Неъматжонова, Замира Абдусаматова кабилар смена топшириқларини 140—150 процент бажариш билан бирга, маҳсулотнинг аъло сифатда бўлишини таъминлашмоқда.

— Илгариги тикув участкамиз Бирликдаги эски чойхона биносида жойлашганди, — дейди смена мастери Машҳура Нишонова. Ҳозир эса ҳаммаси бошқача бўлиб кетди. Шу боисдан меҳнатимиз ҳам кун сайин самарали бўлиб бораяпти.

Янги корпусда катта ошхона тикувчилар хизматида. Тушлик пайтида дам олиш учун ҳам яхши шароит бор. Яқин келгусида корхона ҳовлисини тикувчилар ўз кучлари билан ажойиб ҳиёбонга айлантиришади. Корхона яқинида кичкинтойлар учун 280 ўринли боғча қурила бошланади. Бу режалар амалга ошса, тикувчиларга янада қулай бўлиб қолади.

«Чевар» тикув бирлашмаси хотин-қизларнинг миллий кўйлаклари, мактабгача ва мактаб ёшдаги қиз болалар учун кўйлаклар, чойшаб ва бошқа маҳсулотлар тикиш учун ихтисослашган. Коллектив янги беш йилликнинг биринчи йилида 10 миллион 800 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш бўйича давлат планини муддатидан илгари бажариш ва қўшимча 550 минг сўмлик маҳсулот тайёрлаш мажбуриятини олиб меҳнат қиляпти. Корхонада маҳсулот реализация қилиш бўйича беш ойлик план барвақт адо этилди.

Корхонадаги ҳозирги иш суръатлари жуда яхши. Янги бинода янгича ғайрат билан меҳнат қилаётган коллектив янги беш йилликнинг биринчи йили учун берган ваъдаларининг устидан албатта чиқади, деб ишонч билдиришга ҳамма асос бор.

А. ЭГАМНАЗАРОВ.

КПСС XXV СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

Қолоқларсиз, сифатли ва унумли ишлайлик

Шаҳримиз меҳнаткашлари КПСС XXV съезди тарихий қарорларини изчиллик билан ҳаётга тадбиқ эта бориб ўнинчи беш йилликнинг биринчи йили топшириқларини муддатидан илгари адо этиш борасида фидокорона меҳнат қиляптилар. Сиз мана бу суратларда 1977 йил ҳисобига меҳнат қилаётган зарбдор ишчиларни кўриб турибсиз. Чапда — «Узсельхозтехника»га қарашли Меҳнат Қизил Байроқ орденли ремонт механика заводининг пешқадам ишчилари ака-ука Аркадий, Борис ва Валерий Лилар; ўнгда — 3-босмахона линотипчиси Светлана Андросова.

М. Нуриддинов фотолари.

• Техника тараққиёти йўлида

АВТОМАТ ПИЛЛА ТОРТАДИ

Марғилон ипак комбинатидаги пилла тортувчи янги комплекс аввалгисидан тўрт баравар серунум ишлайди. У бу ерда технологик синовдан ўтмоқда. Идораларaро давлат комиссияси комплекснинг дастлабки иккита машинасини қабул қилиб олди. Янги машина-ускуна «Узбектекстильмаш» бирлашмаси тўқимачилик машинасозлиги Тошкент махсус конструкторлик бюросида вужудга келтирилди.

Барча технология жараёнларини тўла автоматлаш — янгиликнинг муҳим хусусияти ҳисобланади. Жумладан, жаҳон практикасида биринчи марта ишчилар пилла тортилаётган пайтда ипни кузатиб туришдек толиқтирарли вазифадан озод бўлдилар. Бу ишни электрон «кўз» бажаради. У ип белгиланган параметрга тўғри келмаганида ёки узилганида шу заҳоти сигнал беради.

Тошкент конструкторлари Ватан ва чет эл машинасозлигида биринчи бор пилла тортиш аппаратига пилла жойлаш каби мураккаб операцияни автоматлаш проблемасини ҳал қилдилар. Энди ишчининг қўли технология жараёнида ишлатиладиган зарарли эритмаларга тегмайди.

«Кокантекстильмаш» заводи пилла тортувчи автомат комплексларини кўплаб ишлаб чиқарадиган бўлди. Бу комплексларнинг ҳар бири йилига 250 минг сўм самара беради.

ТОНГГИ ГАЗЕТАЛАРДА

★ СССР Олий Совети Президиуми ва Совет ҳукуматининг таклифига биноан Финляндия Республикасининг Президенти Урхо Калева Кекконен 21 июнда амалий визит билан Совет Иттифоқига келди.

★ 21 июнь куни Москвада Катта Кремль саройида СССР ёзувчиларининг VI съезди очилди.

Съезд аҳли Л. И. Брежнев, В. В. Гришин, А. А. Громыко, А. П. Кириленко, А. Н. Косигин, Ф. Д. Кулаков, А. Я. Пельше, Н. В. Подгорний, М. А. Суслов, Д. Ф. Устинов, Б. Н. Пономарёв, М. С. Соломенцев, В. И. Долгих, К. Ф. Катушев, М. В. Зимянин, К. У. Черненко ўртоқларни ўринларидан туриб, гулдурос давомли қарсаклар билан кутиб олдилар.

Съездни кекса совет ёзувчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Н. С. Тихонов очди.

Шундан кейин правлениенинг биринчи секретари Г. М. Марков «Совет адабиёти коммунизм учун курашда ва КПСС XXV съезди қарорлари асосида бу адабиётнинг вазифалари» тўғрисида СССР Ёзувчилар союзи правлениесининг ҳисобот докладини қилди.

★ Савдо министри Муҳаммадхон Жалаллар бошчилигидаги Афғонистон республикаси ҳукумат делегацияси Ўзбекистонда уч кун меҳмон бўлиб турди.

Афғонистондан келган меҳмонлар Тошкентнинг диққатга сазовор жойларини кўздан кечирдилар. Тўқимачилик комбинатида бўлдилар.

Делегация 21 июнь куни Тошкентдан Ватанига жўнаб кетди.

Қурилиш майдонларида

Пешқадам бригада

«Главташкентстрой» 159-қурилиш трестига қарашли 53-бошқарманинг В. Пиерашвили бошлиқ бригадаси бунёдкорлари шаҳримизнинг Беруний проспектида қад кўтараётган тўққиз қаватли турар жой биноларини қурилишини жадал олиб боришмоқда.

— Ҳаммаси 545 квартирали бўладиган бу осмонўпар турар жой биноларини қурилишини бошлаганимизга унча кўп вақт бўлгани йўқ, — дейди Узбекистонда хизмат кўрсатган бинокор, прораб Обид ака Одилов.

Бу ерда қурилиш ишларини олиб бораётган кўплаб бригадалар коллективларининг ҳамжиҳатлик билан ишлаши туфайли бинолар тез қад ростлаяпти. Хўжалик ҳисобининг янги методи — бригада пудрати асосида ишлаб, яхши ютуқларга эришаётган коллектив ҳозиргача 18 минг сўмлик қурилиш материалларини тежаб қолишга муваффақ бўлди. Бригаданинг ўз кунлик топшириқларини 1,5 ҳиссадан бажараётган А. Лунев, Ф. Бенбоева, Л. Безрукова, М. Бирков сингари пешқадамлари янгийўлликларнинг «Сафимизда қолоқлар бўлмасин» деган шиор асосида ишлаш бўйича ташаббусини қизғин маъқуллашиб, ёш бинокорларга касб маҳоратлари ўргатишмоқда.

Илғорлар сафида меҳнат қилаётган злобинчилар бу биноларни муддатидан илгари фойдаланишга топширишга аҳд қилишган.

1-уйсозлик комбинатига қарашли 26-қурилиш бошқармасининг бинокорлари пойтахтимизнинг Қуйлиқ массивида ҳамшаҳарларимиз учун ҳар томонлама қулай, замонавий турар жой биноларини бунёд этишмоқда. Яқинда бу ерда ҳар бири 56 ва 24 квартирали бўлган еттита тўрт қаватли турар жой бинолари фойдаланишга топширилди. Шу кунларда бу уйларга ҳамшаҳарларимиз кўчиб киришмоқда.

СУРАТДА: фойдаланишга топшириш учун тайёрланган яна бир 56 квартирали турар жой биносини кўриб турибсиз.

Э. Хонкелдиев фотоси.

ТРАКТОРЛАР РЕМОНТИДА

Тўрақўрғон ремонт заводи «Узсельхозтехника» бирлашмасида биринчи бўлиб ДТ—75 маркали тракторлар ремонтида ГОСТни жорий этди. Давлат стандартига ўтиш ремонтчиларнинг машиналарни тайёрлаш сифатини, уларнинг ишлаш муддатини узайтириш учун шахсий масъулиятини оширди. ГОСТ туфайли машиналарнинг моторесурси бир ярим баравар ошди. Энди хўжаликлар ҳар бир машинанинг шикастланиши ёки бузилиши сабабли бекор туриб қолиши қисқартирилганлигидан ҳар йили 80 сўмгача маблағни тежашлари мумкин.

Бу йил «Узсельхозтехника» бирлашмасига қарашли 13 та ремонт заводи давлат стандартига ўтади. Бу заводлар турли маркали тракторларни ремонт қилмоқда.

ШЎРЧИДА УН КОМБИНАТИ

Шўрчи (Сурхондарё области). Шўрчи ун комбинатининг дастлабки силос корпусларини йиғма темир-бетондан монтаж қилиш ишлари бошланди. «Спецэлеваторсельстрой» трестининг 3-поезди қурувчилари коллективи бу ишни бажармоқда.

Шўрчи ун комбинати республикамиз жанубидаги энг катта корхона бўлади. У ҳар суткада 600 тонна ун ва 500 тонна омихта озуқа ишлаб чиқаради. Элеватор 150 минг тонна ғаллани сақлай олади.

Комбинатнинг биринчи навбати 1976 йилда ишга туширилади.

(ЎзТАГ).

Муддатидан илгари

«Главташкентстрой» 4-трестига қарашли 38-қурилиш бошқармасининг В. Коробков бошлиқ комплекс бригадаси бунёдкорлари шаҳримизнинг Високовольт массивида Тошкент Маданият институти студентлари учун қурилаётган 1-ётоқхонани фойдаланишга топширишга тахт қилиб қўйдилар. Бригада бинокорлари ана шу институт студентлари учун мўлжалланган яна бир ётоқхона қурилишида ишларни жадаллатишиб, уни муддатидан илгари пардозловчиларга топширдилар.

Маданият институти студентлари учун ҳар томонлама қулай, чиройли ётоқхоналар қурилишида жонбозлик кўрсатиб ишлаган бригада коллективи ярим йиллик қурилиш-монтаж ишлари планини ҳам муддатидан ўн кун илгари адо этди. Бу пешқадам бригада бинокорлари шу ой охирига қадар планга қўшимча яна уч минг сўмлик иш бажаришга аҳд қилишган.

ФУТБОЛ

ЧССР ФУТБОЛЧИЛАРИ ҒОЛИБ ЧИҚИШДИ

Югославиянинг пойтахти Белградда футбол бўйича Европа чемпионати ниҳоясига етди. Сўнгги финал матчда ЧССР ва ГФР командалари бир-бирлари билан учрашдилар.

Финал турнирнинг аввалги ўйинлари каби ҳал қилувчи матчда ҳам асосий вақтда ғолиб аниқланганi йўқ. Чехословакия футболчилари 2:0 ҳисобида олдинда бўлишларига қарамай учрашув дуранг натижа билан тугади — 2:2.

Қўшимча вақтда ҳам бу ҳисоб ўзгаргани йўқ. Чемпионат регламенти бўйича командалар эртаси куни қайта учрашишлари лозим эди. Аммо улар 11 метрли жарима тўпларини тепишга рози бўлишди. Пенальтилар сериясида Чехословакия футболчиларининг қўли баланд келди. ЧССР командаси Европа чемпионлари олтин медалларига сазовор бўлди.

Иккинчи ўринни ГФР, учинчи ўринни Голландия ва тўртинчи ўринни Югославия футболчилари эгаллашди.

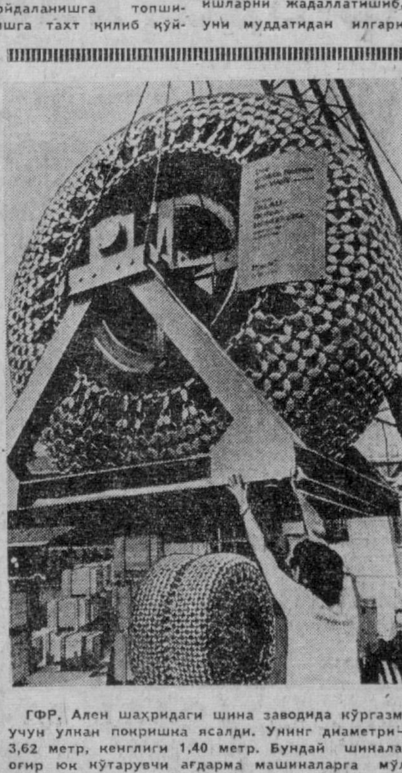

ГФР. Ален шаҳридаги шина заводида кўргазма учун улкан покришка ясалди. Унинг диаметри — 3,62 метр, кенглиги 1,40 метр. Бундай шиналар оғир юк кўтарувчи ағдарма машиналарга мўлжалланган бўлиб, махсус металл тўр билан ўралиши мумкин. Улкан шинани ўраб олган тўрнинг оғирлиги 10 тонна. (суратда).

ЮПИ—ТАСС фотоси.

• Саёҳат—роҳат

Туризм чорлайди

Шу кунларда ишчи ва хизматчиларнинг меҳнат отпускаси авжига чиқяпти. Дам олувчилар саёҳатларга ошиқмоқдалар.

Бугун

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КАСАБА СОЮЗЛАРИ СОВЕТИНИНГ ЙУЛЛАНМАСИ БИЛАН МЕТАЛЛУРГ ИШЧИЛАР ГРУППАСИ ҚАРДОШ БОЛГАРИЯ ХАЛҚ РЕСПУБЛИКАСИГА ЙУЛ ОЛДИЛАР. УЛАР БУ МАМЛАКАТНИНГ «СЕРҚУЕШ ҚИРҒОҚ» ОРОМГОҲИДА 18 КУН ДАМ ОЛАДИЛАР.

Бундан ташқари қурувчилар ва енгил саноат ходимлари ГДР шаҳарлари бўйлаб саёҳат қилишмоқда. Автомобиль корхоналари ишчилари эса Румынияга етиб боришди.

Шу ҳафтада 35 кишилик бир группа Сурия, Иордания, Миср мамлакатлари бўйлаб сафарга чиқадилар.

Йил бошидан буён 800 дан ортиқ киши чет эл туризмида қатнашди.

МЕҲНАТ ИШТИЁҚИ

А. Островский номли театр ва рассомчилик институти комсомол ташкилотида ҳам меҳнат семестрини пухта ва сермазмун ўтказиш юзасидан қатор тадбирлар белгиланмоқда.

— Бу йил институтимиз студентларидан 650 киши меҳнат семестрида қатнашади, — дейди комсомол ташкилотининг секретари Умида Каримова. — Уларнинг аксарият қисми колхоз ва совхозларда, республика комсомол зарбдор қурилишларида иштирок этиш истагини билдиришган. Студентларимиздан 250 киши пойтахт область сабзавоткорларига яқиндан кўмаклашадилар.

Институтнинг юқори курс студентларидан тузилган 2 та агитбригада эса студент-қурилиш отрядларида концертлар қўйиб берадилар.

телетайп лентасидан

★ ПРАГА. Жаҳондаги кўпгина мамлакатларнинг харидорлари Готвальдов шаҳридаги «Свит» комбинатида ишлаб чиқарилаётган Чехословакия пойафзалини биладилар. Бултур республикада ишлаб чиқарилган 126 миллион жуфт пойафзалнинг 34 проценти «Свит» комбинати ҳиссасига тўғри келади. Шу корхонада ишлаб чиқарилган пойафзални жаҳоннинг 90 мамлакатидаги одамлар кийиб юришади. Совет Иттифоқи комбинат пойафзалини ҳаммадан кўпроқ сотиб олмоқда. Утган йилнинг ўзидагина СССРга «Свит» комбинатида ишлаб чиқарилган 14,5 миллион жуфт пойафзал жўнатилди.

Комбинат пойафзалчилари бу йил 43 миллион 800 минг ёки 1975 йилдагига нисбатан 279 минг жуфт кўп пойафзал ишлаб чиқариш юзасидан яқинда коллектив социалистик мажбурият қабул қилдилар.

★ ВЕНА. Австрия ҳукумати 1977 йил 1 январидан бошлаб сут ва сут маҳсулотлари нархини ошириш, темир йўл тарифлари ва почта йиғимларини кўпайтириш, маданият ва спорт жамиятларига бериладиган дотацияни камайтириш тўғрисида қарор қабул қилди.

★ НЬЮ-ЙОРК. Америка меҳнаткашларининг янгидан-янги отрядлари автопокришкалар ишлаб чиқаришга ихтисослашаётган «Гудьир тайр энд Раббер», «Б. Ф. Гудрич тайр», «Файрстоун тайр энд раббер» ва «Юнироял» компаниялари ишчиларидан 60 минг кишининг қарийб икки ой давом этаётган забастовкасига қўшилмоқдалар. Огайо штатидаги Кливленд шаҳрида резина-техника буюмлари ишлаб чиқараётган «Мэнсфилд тайр энд раббер» компанияси ишчиларидан 1.100 киши забастовка эълон қилди. Бу ишчилар резина саноати ишчилари касаба союзи аъзоси бўлган ўз ўртоқлари қўйган талабни — нарх-наво узлуксиз ошиб бораётганлиги сабабли иш ҳақининг кўпайтирилиши талабини ўртага қўймоқдалар.

★ ЛИМА. Перу ҳукумати хотин-қизларнинг ҳунар-техника ва умумий таълим даражасини ошириш тадбирлари тўғрисида қарор қабул қилди. Шу мақсадда махсус координацион комитет тузилди. Бу комитет составига маориф министрлиги, саноат ва туризм министрлиги ва бошқа давлат муассасаларининг, шунингдек экономика турли соҳаларининг вакиллари киради. Ҳукумат белгилаган янги тадбирнинг амалга оширилиши, перулик хотин-қизларга мамлакат ҳаётининг турли соҳаларида муносиб ўрин эгаллаш имконини беради, аҳолининг кенг табақалари манфаатларини кўзлаб амалга оширилаётган социал-иқтисодий ислоҳотлар жараёнига улар қўшаётган ҳиссасини кўпайтиради.

(ТАСС).

ЯНГИ АНЪАНАЛАР — ҲАЁТИМИЗ КЎРКИ

МАМЛАКАТИМИЗ ЎНИНЧИ БЕШ ЙИЛЛИККА ШАХДАМ ҚАДАМ ҚЎЙДИ. БАРЧА СОВЕТ ХАЛҚИ ҚАТОРИ ТОШКЕНТ МЕҲНАТКАШЛАРИ ҲАМ КПСС XXV СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ БАЖАРИШ БЎЙИЧА БУНЁДКОРЛИК ИШЛАРИГА АКТИВ ҚЎШИЛДИЛАР. ҲАР КУН ЯНГИ МЕҲНАТ ҒАЛАБАЛАРИ, ЯНГИ МУВАФФАҚИЯТЛАР ҲАҚИДА ХУШХАБАРЛАР КЕЛИБ ТУРИБДИ.

ТАРИХ СОАТИДА УЛУҒ ОКТЯБРДАН БОШЛАНУВЧИ БИЗНИНГ ДАВРИМИЗ ПАРТИЯ ТОМОНИДАН ҲАЁТНИНГ БАРЧА СОҲАЛАРИДА АМАЛГА ОШИРИЛГАН УЛКАН ЎЗГАРИШЛАР БИЛАН ХАРАКТЕРЛАНАДИ. ЭЪТИҚОДИ МУСТАҲКАМ, МАЪНАВИЙ БОЙ, ҲАМИША ВА ҲАММА ЖОЙДА КОММУНИЗМ ИДЕАЛЛАРИНИ ҲИМОЯ ҚИЛИШГА ТАЙЁР БЎЛГАН ЯНГИ ЖАМИЯТ КИШИСИНИ ТАРБИЯЛАШ БЎЙИЧА ИШЛАР АНА ШУ ФАОЛИЯТНИНГ БИР ҚИСМИДИР.

СОВЕТ ВАТАНПАРВАРЛИГИ, ИНТЕРНАЦИОНАЛИЗМ, ҚАТЪИЙ ИРОДА, ИЖТИМОИЙ АКТИВЛИК — СОЦИАЛИСТИК ЖАМИЯТ КИШИСИГА ХОС БЎЛГАН ФАЗИЛАТЛАРДИР. ЎЗ УМРИНИ ЯШАБ БЎЛГАН ЭСКИ УРФ-ОДАТЛАР, МАРОСИМЛАР ТОБОРА УЗОҚ ЎТМИШДА ҚОЛИБ КЕТМОҚДА. СОВЕТ КИШИЛАРИНИНГ ТУРМУШИ ТАНИБ БЎЛМАС ДАРАЖАДА ЎЗГАРИБ БОРЯПТИ.

ГАЗЕТАМИЗНИНГ БУГУНГИ СОНИДА ШАҲРИМИЗ КОРХОНА ВА ТАШКИЛОТЛАРИДА, АҲОЛИ ЯШАЙДИГАН ЖОЙЛАРДА, ЯНГИ МЕҲНАТ ВА ТУРМУШ АНЪАНАЛАРИНИ ЖОРИЙ ЭТИШ БЎЙИЧА ҚАНДАЙ ИШЛАР ОЛИБ БОРИЛАЁТГАНЛИГИ ҲАҚИДА ҲИКОЯ ҚИЛИНАДИ.

• Меҳнат коллективларида вужудга келган анъаналар • Фан динга қарши • Ишчилар сафи кенгаймоқда • Тўй маданияти • Аҳоли яшайдиган жойлардаги суҳбатлар

Авлодлар хотирасида

Пойтахтимиз аҳолиси Ватан учун қурбон бўлганларни ҳурмат билан эслайди. «Ташсельмаш», трактор заводларида ва бошқа қатор корхоналарда, Октябрь, Ҳамза, Киров ва бошқа районларнинг маҳаллаларида жанговар Шуҳрат музейлари хоналари очилган. Байрам кунлари Улуғ Ватан уруши фронтларида ҳалок бўлганлар шарафига обидалар ёнида ишлаб чиқариш илғорлари, донгдор кишилар, комсомоллар ва пионерлар фахрий қоровулда турадилар.

Армия хизматига кузатиш

Пойтахтимиз районларида ёшларни Совет Армияси сафларида хизмат қилишга тантанали кузатиб қўйиш тобора кенг ёйилмоқда. Кекса авлод ҳарбий хизматга чақирилувчиларга жанговар ва сиёсий тайёргарликда ҳамиша олдинги сафда бўлиш ҳақида наказлар беради. Бўлажак Ватан ҳимоячилари эсдалик совғалари билан мукофотланади. Бадиий ҳаваскорлар уларга концертлар қўйиб беради.

Завқли маросим

В. П. Чкалов номли авиация ишлаб чиқариш бирлашмасида завод ишчиларининг оилаларида янги туғилган чақалоқлар шарафига ғалати маросим ўтказилади. Чақалоқларнинг ота-оналарига медаль, «Бола балоғатга етган куни очилсин» деб ёзилган пакет топширилади. Пакетда янги ҳаётга қадам қўяётган ёш йигит-қиз учун наказлар бўлади. Шу кунгача мингдан зиёд ана шундай маросимлар ўтказилган.

СОВЕТ ВАТАНПАРВАРЛИГИ ВА СОЦИАЛИСТИК ИНТЕРНАЦИОНАЛИЗМ ҒОЯЛАРИНИ, СОВЕТЛАР МАМЛАКАТИ УЧУН, ВАТАНИМИЗ УЧУН ФАХРЛАНИШ, СОЦИАЛИЗМ ҒАЛАБАЛАРИНИ ҲИМОЯ ҚИЛИШГА ТАЙЁР БЎЛИБ ТУРИШ ҒОЯЛАРИНИ МЕҲНАТКАШЛАР, АВВАЛО ЁШ АВЛОД ОНГИГА СИНГДИРИШ ПАРТИЯНИНГ ЭНГ АСОСИЙ ВАЗИФАЛАРИДАН БИРИ БЎЛИБ КЕЛДИ ВА ШУНДАЙ БЎЛИБ ҚОЛАДИ.

Л. И. БРЕЖНЕВ.

ДАВРИМИЗ БЕЛГИЛАРИ

ЯҚИНДА Киров номидаги маданият ва истироҳат боғида бўлиб ўтган илғорлар слётида ишчи сулолалари: тўқимачилик комбинатидан Чеботарёвлар, 1-пойафзал фабрикасидан Шохолдоровлар, «Таштекстильмаш» заводидан Кондрашовлар шарафланди. Бу катта совет оилалари ўз қадрдон корхоналарида жами 400 йилга яқин меҳнат қилганлар. Ота ўз ўғли ёки қизини бошлаб келган, улар ортидан невералар қадам ташлаган. Ишчи эстафетаси ишончли қўлларда эканлигини тасаввур этиш жуда қувончли. Ана шу катта хизматлари учун ишчи сулолалари бошлиқларига қимматбаҳо совғалар: телевизор, гиламлар, сервизлар, идишлар тақдим этилди.

Ўша кўтаринки, тантанали вазиятда меҳнат коллективларида замонлар ва авлодлар ўртасидаги ўзаро алоқа нақадар мустаҳкам эканлиги яққол намоён бўлди. Бизнинг районимизда ўнлаб ишчи сулолалари мавжуд. Ота ўрнини ўғли босганини айтиб, ҳеч кимни ажаблантиролмайсан. Бизнинг янги меҳнат анъаналаримиз, социалистик турмуш нормалари ана шундай.

Ҳаётимизга янги урф-одатлар кириб борар экан, улар эски одатлар ва маросимларни супуриб ташлайди, аждодлар тўплаган энг яхши нарсаларни эса қарор топтиради. Чет эллик турист бугунги кунда ўтмиш белгиси бўлган паранжини излаб овора бўлади. Замонавий ўзбек аёллари хурофот ва бидъатлардан озод бўлганларига анча бўлди.

Бир пайтлар турли миллатдаги ёшлар турмуш қуришга аҳд қилсалар, ота-оналари қаршилик қилардилар. Ҳозир эса бутунлай бошқача манзарани кўриш мумкин. Фақатгина ўтган йилда районимизда жойлашган никоҳ саройлари мингдан ортиқ миллатлараро никоҳни қайд этдилар. Ота-оналарнинг қувончи, ёшларнинг бир-бирларини табриклаётган қариндошларини кўрган киши жамиятимизда рўй берган улкан ўзгаришларни яққол ҳис этар эди.

Тўқимачилик комбинатида бўлиб ўтган комсомол-ёшлар никоҳ тўйи эсимда. Тўрдаги стол ёнида келин ва куёв: ип фабрикаси ишчилари Абдураҳмонов ва Валиевалар ўтирардилар. Столда эса совғалар қалашиб турарди. (Бутун коллектив билан ўз ҳамкасбларининг қувончини баҳам кўриш ҳам одат тусига кириб қолди). Ниҳоят яна бир совға — янги квартиранинг калитлари топширилди.

Ёшларнинг ҳаяжони чексиз эди. Улар барча тўпланганларга қизғин миннатдорчилик билдирдилар. Бу улар учун жуда катта воқеа эди. Бошқалар учун эса одамларга эътибор ва муҳаббатнинг фақат бир кўриниши эди холос.

Ишчи коллективларида туғилган анъаналар турмушимизга мустаҳкам кириб бормоқда. Масалан, тўқимачилик комбинатида, «Таштекстильмаш» заводида, бошқа корхоналарда ёш авлодни самимий, дўстона кутиб оладилар. Йигит ва қизлар учун ишчилар синфига қабул қилиш кечалари, меҳнат ва Улуғ Ватан уруши ветеранлари, ишлаб чиқариш илғорлари ва мураббийлар билан учрашувлар ўтказилади. Катталарнинг маслаҳатлари, барча ишда ёрдам беришга тайёрлик, ишчи оиласига қабул қилишдаги самимият ўсмирда келажакка ишонч, тезроқ касб сирларини ўрганиш иштиёқи, вақти билан бу соҳада юксак малака орттириш орзусини уйғотади.

Ёшларнинг ўз меҳнатини ижодий англаш, маҳорат чўққиларини эгаллашга бўлган интилишини ёшларнинг касб-ҳунар бўйича конкурслари ҳам яққол кўрсатмоқда. Бу ҳам ўзига хос меҳнат анъаналаридан бири. Тўқимачилик комбинатида бундай конкурслар йилига бир неча бор ўтказилади. Ҳар сафар бу конкурслар тантанали кечалар билан якунланади. Бу маросим чинакам меҳнат байрамига айланиб қолди.

Кейинги пайтда ўсмирларни ётоқхона коллективларида қабул қилиш маросими ҳам кенг ёйилмоқда. Тантанали ва байрам тусидаги бу маросим унинг иштирокчиларида ўчмас таассурот қолдиради. Ишлаб чиқаришда вужудга келган анъаналар, ўз корхонасининг тарихи, ёшлар олдида очилаётган уфқлар ҳақида завод ва фабрикалар раҳбарлари, районда номлари машҳур бўлган энг яхши кишилар ҳикоя қилиб берадилар. Ётоқхоналарда ёшларнинг туғилган кунлари, ўқув йилини тугатишга бағишланган кечалар ўтказилади. Социалистик мусобақа илғорлари ғолибларини шарафлашга бағишланган ёшлар кечалари ҳам тез-тез ўтказилмоқда. Йигит ва қизлар ҳузурида меҳнат ветеранлари, таниқли кишилар, партия ва совет ходимлари меҳмон бўлмоқдалар.

Район партия ташкилоти янги одатлар, маросимлар ва анъаналарни ҳаётга сингдириш бўйича олиб бораётган кўп қиррали тарбиявий ишда ёшларнинг ғоявий эътиқоди, юксак ахлоқий сифатларини шакллантириш ҳақидаги ғамхўрлик асосий ўрин эгаллайди. Ахир жамиятимизнинг энг асосий, ҳеч нарса билан ўлчаб бўлмайдиган бойлиги — одамларнинг ўзидир. Мамлакатимизнинг эртанги куни биз бугунги кунда янги кишини қандай тарбиялашга боғлиқ.

Ватан шарафи йўлида виждон билан меҳнат қилган, унга билими, тажрибаси, қалб саховатини бахшида этган кишиларни ҳам асло унутиб бўлмайди. Районимиздаги деярли барча корхоналарда пенсияга узатиш узоқ вақт эсда қоладиган тантана тарзида нишонланади. Масалан, 2-тикув фабрикаси коллективи Ҳабиба Холиева ва Клавдия Нестероваларни чуқур миннатдорлик туйғулари билан дам олишга кузатиб қўйди. Иккала тикувчи ҳам корхонада кўп йиллар меҳнат қилган. Ўша куни уларнинг шаънига кўплаб илиқ, чинакам дўстона сўзлар айтилди.

Ҳамкасблари бундай кишилар билан ҳақли суратда фахрланадилар. Улар эса ўз навбатида қадрдон коллективдан осонгина ажралиб кетолмайдилар. Пенсияга кетган кишиларнинг яна ўз иш жойига қайтиб келганлиги ҳақида ўнлаб мисоллар келтириш мумкин. Улар ўз ишларидан, ўз ўртоқларидан узоқда яшай олмайдилар. Давримизнинг яна бир ажойиб белгиларидан бири ҳам ана шу.

Бу ерда айтилган гаплар янги Совет урф-одатларини турмушга татбиқ этиш бўйича районда олиб борилаётган кўп қиррали ишнинг фақатгина бир қисмидир. Биргина мақолада уларнинг ҳаммаси ҳақида гапириб ўтишнинг имкони йўқ. Аммо, бу ишда ижобий томонларни қайд этиш билан бирга, камчиликларни, фойдаланилмаган имкониятларни ҳам кўриб турибмиз. Аҳоли яшайдиган жойларда олиб борилаётган атеистик пропаганданинг савияси талаблар даражасида эмас, янги урф-одатлар, маросимлар ва аҳолининг маиший маданияти бўйича Совет ишида айрим камчиликлар бор. Масалан, қурилиш, савдо, маиший ва автотранспорт корхоналарида ишчилар синфига қабул қилишдек янги одат кенг ёйилмади. Янги урф-одатлар ва маросимлар турмушимизда мустаҳкамроқ ўрин олиши учун бу масалалар устида янада активроқ иш олиб бориш лозим.

С. СУЛТОНОВА,
Фрунзе район партия комитетининг биринчи секретари.

Ётоқхонада учрашув

Шундай кунлар ҳам бўладики, завод ётоқхонасининг тарбиячиси Марат Ғасбулатов хавотирланиб мендан сўраб қолади:

— Лекция бўладими?

Мен уни тинчлантираман. Ҳозиргача «Билим» жамияти лекторлари тайинлашган куни суҳбат ўтказмайдиган вақтлари бўлгани йўқ. Ахир уларни ёшларимиз сабрсизлик билан кутишади-да.

Аммо баъзан лекторлар бирданига икки киши бўлиб келишади. Демак бугун ҳар хил мавзулар муҳокама қилинар экан. Ёшларимиз суҳбатларни жуда қизиқиб тинглайдилар. Чунки уларнинг ўзи ана шу мавзуда суҳбат бўлишини сўрашганлар-да.

Тошкент қишлоқ хўжалик машинасозлиги заводининг 5 та ётоқхонасида 14 мингга яқин ёшлар истиқомат қилишади. Уларнинг ярмидан кўпроғи мактабларда, олий ва ўрта махсус ўқув юртларида таълим олишади. Ҳар бирининг ўз севган машғулоти, қизиқадиган соҳаси бор. Шунинг учун ҳам ҳар бир суҳбат ва учрашувларни ташкил этишда биз уларнинг хоҳиш ва истакларини ҳисобга оламиз.

Одатда халқаро мавзудаги суҳбатларга ёшларимиз кўпроқ қизиқишади. Улар ер юзида, бўлаётган воқеалар, КПССнинг ташқи сиёсати, халқаро кескинликни юмшатишга қандай таъсир кўрсатаётгани, ҳақида кўпроқ билишни истайдилар.

Шу билан бирга, тажрибанинг кўрсатишича, атеистик мавзуларда, ахлоқ ва маиший масалалар юзасидан бўладиган суҳбатларга ҳам тингловчилар кўплаб келишади. «Христианлик нима?», «Ислом дини тўғрисида» ва бошқа динга қарши характердаги суҳбатларга йигит ва қизлар кўпроқ қизиқишади. Уларнинг атеистик мавзулардаги суҳбатларга қизиқиши жуда кучли.

Ёшлар истиқомат қилаётган жойда муҳим воқеаларга ўз вақтида муносабат билдиришади. КПСС XXV съездидан кейин ётоқхонада истиқомат қилувчилар бир қатор суҳбатлар тингладилар. «Бизнинг Ватанимиз ўнинчи беш йилликда» деган махсус стенд тайёрладилар. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Тошкент Қишлоқ хўжалик машинасозлиги заводининг йўнувчи-токари Б. Ефремов, корхона музейи мудири С. Рагозина ва бошқа коммунистлар ёшларимизнинг меҳмонлари бўлдилар. Комсомол комитетининг секретари Ш. Алимов мунтазам ёшлар олдида суҳбатлар ўтказади. Ёшларимиз кечалар ва учрашувларда иштирок этишади. Ёшларни завод тарихи, корхонанинг меҳнат ютуқлари билан таништириш ҳам яхши йўлга қўйилган. Қизил бурчак эса доимо ёшлар билан гавжум бўлади. Агар бу ерда суҳбатлар, лекциялар ва мунозаралар бўлмаса китобсеварлар учрашишади. Корхона кутубхонаси кўп минг сонли китоб фондига эга. Яқинда эса, агар айтиш мумкин бўлса, райондаги 4-кутубхона билан «ижодий иттифоқ» ўрнатилди.

Тошкентлик ёзувчилар В. Качаев ва Н. Умеровлар билан учрашув кечасини эса мана шу дўстликнинг дастлабки натижаси дейиш мумкин. Бу кеча жуда қизиқарли ўтди.

В. ДРАЧЕВ,
Тошкент тўқимачилик машинасозлиги заводи турар жой коммунал бўлими бошлиғининг тарбиявий ишлар бўйича ўринбосари.

ФАКТ ВА РАҚАМЛАР

● Партия ташкилотларининг аҳоли яшайдиган жойларда олиб бораётган ишларида агитучасткалар катта роль ўйнайди. Бу участкаларда агитаторлар, лектор, сиёсий ахборотчилар, ўқитувчилар, врачлар ва бошқа мутахассислар ишлайди. Жамоатчилик советлари янги урф-одатларни меҳнаткашлар турмушига кенг ёйиш билан шуғулланади, оилавий тантаналарни ўтказишда ёрдамлашади, ёшлар, уй бекалари, қариялар ўртасида тушунтириш ишларини олиб боради.

● «Обувная» маҳалласида ота-оналар университети ишлаб турибди, аҳоли билан ишлаш бўйича секциялар ташкил этилган. Улар қарияларга ёрдам беради, коммунистик шанбаликлар ўтказади, аёлларни ишга жалб этиш мақсадида йиғилишлар ўтказади. 1975 йилда ана шундай суҳбатлардан сўнг 20 дан зиёд хотин-қиз ижтимоий фойдали меҳнатга жалб этилди.

● В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университетида студентлар ва аълочиларнинг слётларини, пахтакорларнинг тантанали кечалари, иттифоқдош республикалар университетларининг дўстлик ҳафталикларини ўтказиш анъана урф-одат бўлиб қолган. Ана шу маросимларнинг қатнашчиларига кўкрак нишонлари, эсдаликлар топширилади. Энг муносиблари эсдалик совғалари билан мукофотланади.

ҚИШЛОҚ МЕҲНАТКАШЛАРИ ҲУЗУРИДА

Пойтахт области районларида «КПСС XXV съезди ва совет турмуш тарзини пропаганда қилиш» шиори остида назарий конференциялар бошланди. Уларда республика олимлари — Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси, фалсафа фанлари доктори Э. Юсупов, фалсафа фанлари кандидати З. Ғофуров, С. Утанов ва бошқалар иштирок этмоқдалар. Улар ёшларни тарбиялашда янги урф-одатларнинг аҳамияти, меҳнаткашларнинг турмушини янада яхшилашдаги роли тўғрисида лекциялар ўқимоқдалар.

Умри битган урф-одатлар

СОВЕТ Иттифоқи Коммунистик партияси меҳнаткашларимизнинг турмуш фаровонлигини яхшилаш, илмий-маданий савиясини янада кўтариш учун зарур бўлган барча чораларни кўрмоқда. КПСС XXV съезди қабул қилган халқ хўжалигини ривожлантириш, ўнинчи беш йиллик планнинг бажарилиши тўқ, фаровон ва маданий турмушимиз юксалишида яна бир муҳим босқич бўлади.

Шаҳар ва қишлоқларимизда тобора кўплаб бўлаётган фаровон турмушимиз, кишиларимизнинг илмий, ғоявий ва маданий камолатига мос келувчи тўйларимиз ҳам гўзал ҳаётимизнинг ажралмас томонидир.

Ижтимоий ҳаётимизнинг бошқа соҳалари сингари тўйларимиз ҳам бир томондан давримиз етуклигининг тимсоли бўлса, иккинчи томондан — келажакка томон ташлаётган қадамимизга ҳам таъсир кўрсатадиган омилдир.

Тўйларда кўпчилик жамоатчилик йиғилади, турли урфу-одатлар, маросимлар ўтказилади, кишиларнинг ўзаро муносабатлари, бир-бирига ҳурмати, коллективчилик муносабатлари яққол кўзга ташланиб туради.

Шу сабабли ҳам тўй оддий зиёфат эмас. Тўйни жамиятимизнинг тараққиёти, ҳар бир шахснинг маънавий камолати, меҳнаткашларимизнинг моддий фаровонлиги, маданий турмушининг яхшиланиши билан бевосита боғлиқ бўлган ҳодиса деб қарамоқ керак.

Тўй — жамиятнинг мавжуд босқичдаги тараққиёт даражаси билан боғлиқдир. Бунда ҳозирги ижтимоий муносабатлар, иқтисодий имкониятлар, маданий ва маънавий камолат маълум маънода мужассамлашиб намоён бўлади. Тўй ҳаётнинг бир қадар консерватив томонлари бўлган кундалик турмуш урф-одатлари ва традициялари билан боғлиқ бўлганлиги учун унда ўтмишнинг қолдиқлари ҳам анча яққолроқ гавдаланиб туради. Тўй шу маросимни ўтказаётган ҳар бир кишининг савияси, дунёқараши билан ҳам боғлиқдир. Шундай экан, ҳозирги тўйларнинг тарбиявий аҳамиятини, моҳиятини баҳолашга, уларни яхшилаш ҳақида фикр ва мулоҳазалар ўртага ташлашга чуқур ва жиддийроқ ёндошмоқ зарур. Бу ўринда шошма-шошарлик ҳам, ёки тўйларни яхшиланиб бориши жамият тараққиёти билан ўз-ўзидан амалга ошаверади. деб ўйлаш ҳам нотўғридир.

Тўйларни жамиятимиз тараққиётига, биринчи навбатда ёш авлоднинг камолатига таъсири ҳақида ҳозирги кунда ҳаммадан кўпроқ ўйламоғимиз керак. Юқорида айтиб ўтганимиздек, кишилар, айниқса, ёшлар тўйларда бўлаётган маросимлардан чуқур таъсирланадилар. Шу маросимларни амалга оширишда иштирок этишнинг ўзи ёшларнинг маънавий ўсишига бевосита таъсир этади. Ҳар бир тўй озгина вақт ичида ўтиб кетса, ҳам, кишиларнинг онгида из қолдиради. Кишилар тўйдаги воқеалардан завқланадилар, ҳаяжонланадилар, ундан ибрат оладилар. Шунинг учун ҳам ҳар бир киши тўйни тайёрлаш ва ўтказиш жараёнида унинг тарбиявий аҳамиятига ҳам катта аҳамият бермоғи керак. Тўйнинг тарбиявий аҳамиятини ўйлаш — катта ижтимоий-сиёсий мазмунга эга бўлган масала.

Шаҳар идеология активи кишиларимизнинг кундалик турмушига янги анъаналар, урф-одатларни олиб киришга, уни кенг ёйишга ҳаракат қилмоқда. Янги анъана ва маросимлар кишиларимизнинг дунёқарашининг шаклланишига, ахлоқий ва эстетик идеаллари ривожланишига катта таъсир этади. Тўйларда эски маросимларга риоя қилиш бир томондан тўй эгаси учун катта харажатларга, ўринсиз исрофгарчиликларга, турли бемаъниликларга олиб келса, иккинчи томондан, кишиларнинг тарбиясига ҳам салбий таъсир қилади. Тўйда иштирок этиш, унда содир бўлаётган бирор эски маросимларда қатнашиш, урфу-одатларни бажаришда кишилар шу эски урфу-одатларнинг диний моҳиятини тушуниб олишларини қийинлаштиради.

Тўйлардаги ичкиликбозликлар ва аскиялар ҳам ёшларга таъсир этмаслиги мумкин эмас. Шундай ҳоллар ҳам рўй берадики, тўйлардаги бемаъни ашулалар, ҳаёсиз аскиялар ёш болалар, кексалар, хотин-қизлар олдида айтилмоқда. Биз тўйларда бундай ҳолларга йўл қўймаслигимиз керак. Тўйда хизмат қилувчи санъаткорлар ўз хизматларининг тарбиявий-ғоявий томони ҳақида ҳам ўйлаб кўришлари керак.

Биз тўйларда мактаб ёшидаги болалар ўтирганларини кўрамиз. Кўпинча тўйда иштирок этиш болаларнинг ўқишига таъсир этади, улар туни билан ухламасдан дарсга етарли тайёргарликсиз келадилар, деб айтадилар. Лекин, катталар учун тузалган столда мактаб ёшидаги болаларнинг ўтириши уларнинг баъзилари бемалол спиртли ичимлик ичишини қандай тушуниш мумкин? Бир томондан, ёшлар тўйда катталарга тақлид қиладилар. Катталар ҳа деб ичиб, ҳушчақчақлик қилавергандан кейин бунда бир гап бор, деб текин спиртли ичимликни татиб кўришга интиладилар. Бу эса маънавий бузилишнинг биринчи қадамидир. Ёшлар ичкиликбозликни қанча эрта бошласалар, бу ҳол уларнинг ақлий ва маънавий камолатига шунчалик чуқурроқ таъсир этади. Агар болаларнинг тўйда иштирок этиши шарт бўлса, улар учун алоҳида жой ташкил этиш зарур эмасмикин?

Албатта, тўйларнинг тарбиявий аҳамияти ҳақида жуда кўп гапириш мумкин. Бу ўринда кенг жамоатчиликнинг фикр ва мулоҳазасини билиш анча аҳамиятли бўлур эди. Ҳар бир ерда тўй маросимларини ўтказишда унинг тарбиявий томонларини ҳам ҳисобга олиш ва буни биринчи даражали муҳим масалалар қаторига қўйиш зарур.

Э. ЮСУПОВ,
Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси.

Содиқликка қасамёд

Тўй. У инсон ҳаётида энг тантанали ва унутилмас кун. Янги оила ташкил топаётганини нишонлаш, айни пайтда, катта ижтимоий аҳамиятга ҳам эга. Янги оиланинг қандай бўлиши кўпинча ёшларнинг ана шу бирга турмуш қуришга қандай ҳиссиётлар, фикрлар ва ўйлар билан келишига ҳам боғлиқдир.

А. Қодирий номли маданият уйи. Бугун бу ер одатдагидан тантаналироқ ва ёрқинроқ. Бу ерга келин-куёвлар келишганига қадар уларнинг қариндош уруғлари, дўстлари ва танишлари ташриф буюришди. Маҳалла комитетининг раиси Ҳамид ака Мақсудов ва кекса коммунист Маҳмуджон ака Зуфаровлар бизга бугун тўйлари бўлаётган ёшлар ва уларнинг ота-оналари ҳақида илиқ сўзлар айтишди.

— Сизларга бир «сир»ни маълум қиламиз, — дейди улар. никоҳ тўйида биз икки ака-укани: Маҳамадниёз ва Маҳамадазиз Йўлдошевларни қутлаймиз. Уларнинг умр йўлдошлари Фотима-Зуҳралардир.

Киров район ЗАГСнинг мудири Роҳила Азизовна Азизова янги келин-куёвларни қутлаб, уларга катта бахт тилайди.

Мастура опа бешта болани тарбиялаб, вояга етказди. Зуҳра ва Фотима шаҳар ҳунар-техника билим юртини битириб, «Қизил тонг» ишлаб чиқариш бирлашмасида тикувчи бўлиб ишлашяпти. Қонуний никоҳдан ўтган келин-куёв комсомолларни цех бошлиғи Александра Михайловна Шорохова, мотористлар Шоҳида Султонова ва Мунира Алимбековалар табрикладилар.

Касби шофёр бўлган куёвларни қон қуйиш ва зардоб институти касаба союз комитетининг раиси Жанна Николаевна Захарова ва партия ташкилотининг секретари Аббос Зоҳидович Обидовлар, 7-таксопарки вакиллари қутлашди.

Меҳнаткашлар депутатлари Киров район Совети ижроия комитетининг секретари Жамила Рўзиевна Абдуллаева келин-куёвларга никоҳ гувоҳномасини топширади, уларга энг яхши тилаклар ва дил сўзлари изҳор этилади.

Шоира Саида Зуннунованинг «Уйимизда меҳнат ва муҳаббат бутун умр бирга бўлишини истайман» деган сўзлари эсга тушади. Биз бу сўзларни ёш келин-куёвларга тилаймиз. Ахир, уларнинг бугунги бахти учун авлодларимиз курашишган. Ака-ука Йўлдошевларнинг бобоси Илёс Қосимбоев босмачилар билан курашган, уларнинг фарзандлари эса Ватанимизни фашист газандаларидан ҳимоя қилишган.

Ёш келин-куёвлар ва уларнинг дўстлари тантанали куй садолари остида маданият уйидан Номаълум солдат қабри, туркистонлик 14 комиссар ва 26 Боку комиссарлари ҳайкаллари томон йўл оладилар. Улар бу монументлар пойига гуллар қўйишиб, боқий муҳаббат, дўстликка ва бугунги порлоқ келажагимиз учун ўз ҳаётларини бағишлаган кишиларни унутмасликка қасамёд этдилар.

Э. АДАЙКИНА.

СУРАТДА: тантанали никоҳ маросими.
М. Нуриддинов фотоси.

ФАКТ ВА РАҚАМЛАР

● Шаҳримиздаги Ёшлар уйини кўпинча «Бахт уйи» деб аташади. Бу ерда никоҳ, янги туғилган чақалоқларни рўйхатга олиш маросимлари тантанали вазиятда ўтказилади. Фақат 1975 йилнинг ўзидагина шу ерда 12 та комсомол-ёшлар тўйи нишонланган.

● «Тошкент тонги» — 17 ёшлиларнинг янги байрами. Шу куни минглаб ўрта мактабларнинг битирувчилари шаҳарнинг марказий майдонида тўпланадилар. Улар янги ҳаётга қадам қўйишар экан, юксак идеалларга содиқ бўлиш ҳақида қасамёд қиладилар, ўз мактабларини, ўқитувчиларини миннатдорчилик билан эслайдилар.

● Ленин районида атеистик пропаганда бўйича 49 совет, 6 лекторий ишлаб турибди. М. Горький номли истироҳат боғида, темирйўлчилар маданият саройида «Тафаккур динга қарши» мавзуида лекциялар ўқилади. «Фан ва дин» — тикувчилар маданият саройида, «Юность» ва Улуғбек номли маданият уйларида ўтадиган туркумли суҳбатлар ана шундай номланади.

● 1975 йили Киров районидаги «Кисловодская» маҳалласида янги урф-одатларни пропаганда қилиш бўйича икки йиллик халқ университети очилган эди. Университетда шу маҳалладан, Жомий ва Туркқўрғон маҳаллаларидан жами юзга яқин активистлар шуғулланишяпти.

● Республика пойтахтида илмий атеизмни ўрганиш бўйича 8 халқ университети ишлаб турибди. Бу университетларда 1330 дан зиёд тингловчи шуғулланади.

● «Билим» жамиятининг Ҳамза район ташкилотларидан 1975 йилда ва шу йилнинг ўтган беш ойида илмий атеизм бўйича олти семинар, 89 савол ва жавоблар оқшоми ўтказилган. Районда 6 та саломатлик университети ишлаб турибди. Уларда «Медицина ва дин», «Диний байрамларнинг зарари» ва бошқа мавзуларда лекциялар ўқилади.

КПСС XXV съезди қарорларини амалга оширамиз

• Қолоқларсиз, сифатли ва унумли ишлайлик

ТАШАББУСКОРЛАР

Ҳозирги кунда пойтахтимиздаги барча саноат корхоналари қатори асбобсозлик заводида ҳам Янгийўл шаҳри коллективлари ва ташкилотларининг «Сафимизда қолоқлар бўлмасин» шиори остида ишлаш ҳамда КПСС XXV съезди қарорлари асосида ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини ошириш ҳаракатини ривожлантириш соҳасидаги ташаббуси кенг қулоч ёймоқда. Завод ишчилари ҳам ватанпарвар илғорлардан ўрнак олиб, ўнинчи беш йиллик биринчи йили плани ва зиммага олинган мажбуриятларни муддатидан илгари бажариш учун ўзаро социалистик мусобақани қизитиб юборишган.

Бу ерда ҳар бир цех, смена, бригада ишчилари ўртасида ўзаро мусобақалашиш юзасидан конкрет шартномалар тузилган. Шунинг учун ҳам барча коллективлар ўз ишлаб чиқариш нормаларини барвақт бажариш, юқори унумдорликни қўлга киритиш йўлида астойдил беллашаётганликлари туфайли корхона аҳли ойлик планларини зиёдаси билан адо этиб, турдош корхоналар орасида илғорлар қаторидан ўрин олиб келяпти.

Коллективнинг ўнинчи беш йиллик биринчи йилида қўлга киритаётган муваффақиятлари чакки эмас. Асбобсозлар ўтган тўрт ой мобайнида планидаги 2 миллион 523 минг ўрнига 2 миллион 654 минг сўмлик ялпи маҳсулот ишлаб чиқариб, маҳсулот реализацияси топшириғини 104 процент қилиб ўринлатишганди. Коллектив беш ойлик топшириқни ҳам барча кўрсаткичлар бўйича ошириб бажарди.

Заводда 14 участка бўлиб, улар ўртасида йўлга қўйилган мусобақалар ҳар ойда якунланиб, илғорлар кўчма Қизил байроқ ва пул мукофотлари билан тақдирланади. Бу мусобақада 5, 9, 11, 12-участка коллективлари ой сайин баракали меҳнат қилиб, ғолибликни қўлдан беришмаяпти.

Ҳозирги кунда корхонада ишлаётганлардан 340 кишига коммунистик меҳнат зарбдори деган шарафли ном берилган бўлса, 301 киши ана шундай қутлуғ номни қўлга киритиш учун астойдил курашяпти. 92 ишчи эса айни кунларда 1977—1980 йиллар ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқармоқда. Бундан ташқари корхонада «Ўз касбининг моҳир устаси», «Энг яхши мастер» номини олиш учун ҳам ўзаро беллашув давом этяпти. Биринчи кварталда бундай номга ишчилардан чархловчи Ребия Ваниева, фрезерчи Иса Асанов, мастер Баҳром Содиқназаровлар сазовар бўлдилар.

Ана шундай вақтдан ўзиб ишлаётган чархловчилардан Йўлдош Пўлатов, Эргаш Исоқов, Эльзора Миралиева, токарь Пахрулла Азизов, созловчилардан Ҳамид Бектемиров, Қобил Тўлағанов, Ваня Шарипов, фрезерчи Усмон Норматов, маркировкачи Рустам Худойбергановларнинг номини коллектив ҳурмат билан тилга олади.

Ташаббускорлар изидан бораётган азаматларнинг бу йилги режалари улкан. Улар маҳсулот реализация қилиш топшириғини 28 декабргача бажариб, пландан ташқари 200 минг сўмлик асбобсозлик буюмлари ишлаб чиқариш, унумдорлик кўрсаткичини эса пландагидан 0,4 процент оширишга аҳд қилишган. Шунингдек, планда кўзда тутилганига қўшимча 10 минг сўм фойда олиш, 65 та рационализаторлик таклифини ишлаб чиқаришга жорий этиб, давлатнинг 38 минг сўмини иқтисод қилиш, 10 тонна металл, 10 тонна ёқилғи, 100 минг киловатт-соат электр энергияни тежаш юзасидан ҳам зиммаларига юксак мажбурият олишган.

Айни кунларда корхона ишчилари кам маблағ сарфлаб, кўпроқ, сифатлироқ маҳсулот ишлаб чиқариш, ҳар бир участка, бригадада ўзаро беллашувни янада кенг авж олдириб, янгийўлликлар каби съездлар йилини барча соҳада муваффақиятли якунлаш учун тобора баракали меҳнат қилмоқдалар.

Э. ТЎЛАГАНОВ,
«Тошкент оқшоми» жамоатчи мухбири.

Пиллакашлик фабрикаси коллективи шу кунларда ўнинчи беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари адо этиш учун астойдил меҳнат қилмоқда. Бу ерда вақтдан ўзиб ишлаётганлар сони ой сайин ортиб бораяпти. Сиз суратда меҳнат зарбдорларидан бири КПСС аъзоси, Раъно Шукуровани кўриб турибсиз. У корхонанинг ишчан пропагандисти ҳамдир.

М. Нуриддинов фотоси.

Икки ғилдиракли трактор

Бу трактор ниҳоятда ихчам, у бор-йўғи 350 килограмм келади. Икки метрдан сал узун бўлган бу митти трактор «катта» қишлоқ хўжалиги ишларини бемалол бажаради: ер ҳайдайди, бороналайди, культивация, окучка қилади. Бу трактор одатда унча катта бўлмаган мактаб участкаларида ишлайди.

Нима учун тракторнинг ғилдираги иккита? СССР Фанлар академияси Сибирь бўлими қошидаги ёш техниклар клубининг болалари тракторнинг учинчи таянч нуқтаси қишлоқ хўжалиги мосламаларининг ишчи органларидан бири бўлиши мумкин, деган хулосага келдилар. Мотор, ҳайдовчи ўтирадиган жой, бошқариш органлари асосий ва ягона мостнинг шассисига жойлаштирилган. Олти от кучига эга бўлган двигатель юкни соатига 15 километр тезлик билан торта олади.

Микротрактор яхши манёвр қила олади. У турган жойида 180 градусга бурила олади.

Янги трактор далада синаб кўрилганда яхши натижалар кўрсатди.

(ТАСС).

• Китоб жавони

Газета саҳифаларида ватанпарварлик мавзуи

Маълумки, ҳарбий-ватанпарварлик тарбияси бутун совет халқини коммунистик руҳда тарбиялашнинг ажралмас томонларидан биридир. Армия билан халқнинг бирлигини мустаҳкамлаш, совет кишиларида ғоявий эътиқод ва социалистик Ватанга бўлган мислсиз садоқатни юксалтириш, жангчи меҳнатига муҳаббат ҳисларини ўстириш, Ватан олдидаги бурчини шараф билан бажаришга тайёрлаш — буларнинг ҳаммаси — кўп қиррали ана шу ишнинг муҳим мақсадларини кўзда тутади. Ватанпарвар инсонни, онгли совет гражданини, иродали, социалистик Ватанни ҳимоя қилаоладиган кишиларни тарбиялаш — совет халқини коммунистик руҳда тарбиялашнинг муҳим томонларидан ҳисобланади. «Тошкент ҳақиқати» область газета редакцияси ўз саҳифаларида ана шу масалаларга — ҳарбий-ватанпарварлик мавзусини ёритишга муҳим эътиборни қаратмоқда, бу борада изчил, ягона мақсадга қаратилган ибратли ишларни амалга оширмоқда. Газета саҳифаларида мунтазам равишда корреспонденциялар, репортажлар, тематик подборкалар ёритилмоқда. Буларнинг муаллифлари солдатлар, сержант ва офицерлар, шунингдек, уларнинг ёру биродарлари ҳамда ҳамшаҳарларидир. Газета саҳифасида берилаётган материалларда жангчи коллективларнинг жўшқин ҳаёти, уларнинг Ватанимиз мудофаа қудратини мустаҳкамлаш борасидаги ишлари тўла қамраб олинмоқда.

Бир неча йилдирки, газетхонлар ҳар ойда бир марта «Ҳарбий ватанпарварлик саҳифаси» билан танишиб келадилар. Шу кунгача бундай саҳифалардан 130 дан зиёди чиқди. Редакциянинг ташаббуси билан гарнизонларнинг бирида ҳарбий мухбирлар пости ташкил этилди. Бу пост аъзолари саҳифа материалларини ёритишда актив қатнашмоқдалар...

Газета редакцияси Совет Армия ва Ҳарбий-Денгиз Флоти Сиёсий Бош Бошқармасининг СССР Журналистлар союзи билан биргаликда уюштирган ҳарбий-ватанварпарлик мавзуини энг яхши ёритиш бўйича Бутуниттифоқ конкурси якунларига кўра иккинчи даражали мукофот билан тақдирланди.

Яқинда республиканинг кекса журналистларидан бири, «Тошкент ҳақиқати» газетасининг редактори Аҳмад Исмоиловнинг «Ўзбекистон» нашриёти чоп этган «Газета ва ҳарбий-ватанпарварлик тарбияси» деган рисоласида газета саҳифаларида ҳарбий-ватанпарварлик мавзуининг қандай ёритилаётганлиги, редакция журналистлари бу масалаларни ёритишда қандай форма ва услублардан фойдаланаётганликлари атрофлича ҳикоя қилинади.

Ҳарбий-ватанпарварлик мавзуига бағишланган материалларнинг тайёрлашда деб ёзади рисола муаллифи, газета редакция қошида ташкил этилган штатсиз ҳарбий бўлимга таянмоқда. Бундан ташқари Совет Армиясининг кўпгина қисм ва бўлинмаларида газетанинг штатсиз мухбирлари хизмат қилишиб, улар жанговар дўстларининг ишлари ҳақида илиқ сатрларда мақолалар ёзишмоқда.

Шуни айтиш керакки, газетанинг ҳарбий-ватанпарварлик саҳифаларини фақатгина Ўзбекистонда эмас, балки қардош Ўрта Осиё республикаларида ҳам севиб ўқийдилар. Газета материаллари ёшларни жанговар, анъаналар руҳида тарбиялашда жуда муҳим роль ўйнаяпти.

Рисолада совет халқининг Улуғ Ватан урушида қозонган Ғалабасининг 30 йиллиги муносабати билан газета ўз саҳифасида эълон қилган ранг-баранг материаллар тўғрисида ҳам батафсил ҳикоя қилинади.

«Тошкент ҳақиқати» саҳифаларида босилаётган «Ҳарбий-ватанпарварлик саҳифаси» материаллари ёш солдатларни ва бўлғуси жангчиларни социалистик Ватанни севиш, ўз халқига сидқидилдан хизмат қилиш руҳида тарбияламоқда, бу саҳифаларда совет кишиларининг меҳнат ва жанговар зафарлари, уларнинг ер юзида тинчликни сақлаш учун олиб бораётган изчил курашлари мадҳ этилади.

«Тошкент ҳақиқати» газета саҳифаларида ҳарбий-ватанпарварлик мавзуини ёритиш бўйича тўпланган тажрибалар шак-шубҳасиз республика матбуоти учун ҳам қизиқиш уйғотади ва А. Исмоиловнинг бу рисоласи журналистларга ҳам жуда қўл келади.

КПСС XXV съездида кишиларимизни ҳарбий-ватанпарварлик руҳида тарбиялашнинг аҳамияти ҳақида муҳим гаплар айтилди. Редакция коллективи ўзининг бутун ишини, шу жумладан, ҳарбий-ватанпарварлик мавзуидаги бундан кейинги саҳифаларини ҳам партиямиз тарихий XXV съезди талабларидан келиб, чиққан ҳолда ёритиш режаларини белгиламоқда.

С. БОҚИЕВ.

ШИФОБАХШ БОЙЛИКЛАР

Н. А. Семашко номли курортология ва физиотерапия илмий-тадқиқот институтининг олимлари Ўзбекистон территориясида ўнта янги курорт зонасини топдилар. Тез орада бу жойларда санаторийлар ва дам олиш уйлари очилади.

Касаба союзлари курортларни бошқариш республика кенгашида мана шу гапларни маълум қилишди:

— Ўнинчи беш йилликда республика санаторийлари ва дам олиш уйларидаги жойлар сони 6 мингга кўпаяди. Мавжуд оромгоҳларни кенгайтириш ҳисобига анча ўрин ҳосил қилинади. Шу билан бирга Ўзбекистондаги курорт бойликларини ўзлаштиришнинг катта программаси ҳам кўзда тутилган.

Турли иқлим зоналарида, минерал сув булоқларида янги-янги шифохоналар очилади. Иссиқ ва қуруқ иқлимли Бухоро воҳасида буйрак касалини даволайдиган санаторий, Тошкент яқинидаги Чимён этакларида тоғ иқлимли санаторий, Зарафшон водийсида минерал сувли булоқ негизида бальнеологик курорт қурилмоқда.

Орол денгизининг жанубий соҳилидаги Мўйноқ ярим оролидаги шифохона кенгайтирилади. Шунингдек Чорвоқ сув омбори соҳилида 850 ўринли дам олиш уйи қуриш мўлжалланган.

Жиззах областида оилавий дам олиш уйи қуришга қарор қилинди. Унинг катталарга ва болаларга аталган бўлимлари бўлади. Республиканинг курортларида неча ўнлаб дори сув шифохоналари, солярий, физиотерапевтика кабинети ва бошқа хил даволаш кабинетлари очилади.

(ЎзТАГ).

ИЛОН БИЛАН ЧОРАК АСР

Мамлакатимизнинг энг жанубидаги — Бадхиз қўриқхонасида илон заҳарини йиғиш мавсуми бошланди. Шу йил илон тутувчилар 535 грамм заҳар йиғишга қарор қилдилар. Илон заҳари—қимматли дори-дармон тайёрлашда хом ашё ҳисобланади.

Республикада таниқли илон тутувчи Юрий Орлов ҳар йили серпентарийда соғиб оладиган заҳардан минглаб килограмм дори-дармон тайёрлаш мумкин. Унинг қўлидан бир йилда ярим мингта илон ўтади. Ю. Орлов мардлик ва довюраклик талаб қилувчи иш билан чорак асрдан бери шуғулланиб келади У, Бадхизда серпентарий очилганидан бери ишлайди. Ю. Орлов илон заҳарини йиғишнинг янги методини таклиф қилди. Кўкламда илонлар тутилиб табиий шароитларга яқин шароитлар яратилган қўриқхонага қўйиб юборилади. Илоннинг заҳри 2—3 марта соғиб олингач яна қўйиб юборилади. Булар табиий шароитларда кучга тўлишади ва қишки уйқуни ўтказади.

Буларнинг ҳаммаси Ю. Орловга ҳар бир илондан мамлакатнинг бошқа серпентарийларидагига қараганда кўпроқ заҳар соғиб олишга ёрдам бермоқда.

(ТАСС).

Абдижамил НУРПЕИСОВ,
СССР Давлат мукофоти лауреати.

Зулмат

(«ҚОН ВА ТЕР» ТРИЛОГИЯСИНИНГ БИРИНЧИ КИТОБИДАН БОБЛАР)

— Ҳа ярамас хотин!— деди Аҳмат эзма шоша-пиша ва туриб ўтириб олди.— Йўқол кўзимдан, ифлос!

* * *

Бир куни кечга томон Кален Суев чолникига келди. Кален чолнинг уйда йўқлигини биларди. Ҳозир овулларда битта-яримта эркакни учратиш амри маҳол. Улар қозоқлар ҳам ҳарбийга олинадиган бўлганини эшитиб, ташвишга тушиб қолишган, энди овулма-овул юриб, миш-миш гапларнинг қанчалик ҳақ-ноҳақлигини аниқлашга уринишарди.

Кален отини ўтовга боғлай туриб, теварак-атрофга разм солди. Овул денгиз ёқасидаги чивин, пашшалардан холи, ҳавоси тоза, кенг ям-яшил яйловга жойлашганди. Семиз-семиз сигир-бузоқлар подадан қайтяпти. Хотин-халаж қўй-қўзиларни боғлаш, бўталоқ ва бузоқларни ушлаш билан овора. Учоқларга олов ёқилган, улардан чиққан тутун ғира-шира қоронғи туша бошлаган осмонга қараб ўрлайди.

Кален ўтовга кирди. Суев чолнинг кампири якка ўзи ўтирибди. Кален кампир билан саломлашиб, у ёқ-бу ёғига қараб қўйди. Деворнинг ўнг томонидаги ёғоч каравотнинг тепасидаги катта керагада мўйна телпак осиғлиқ турибди. Бола эса ҳеч қаерда кўринмайди. Кален ташвишланиб сўради:

— Шеше, бола қани?

— Тирик, бола тирик, чироғим! Ана, бобосининг телпагига солиб осиб қўйибман.

Кален бирдан хотиржам тортгандай бўлди.

— Кам келасан биз томонларга, чироғим... Утир, меҳмон бўлиб кет.

— Раҳмат. Шошиб турибман. Бир пиёла қимиз берсангиз бас, йўлимдан қолмай.

Кален қовоғини очмай қимиз ичди-да, мўйловини артиб, Оқбола Тангриберген билан кўчиб кетганини айтди. Кейин ўрнидан туриб, керагадан телпакни олди. Тер мағиз-мағизига сингиб, қотиб кетган телпакнинг ичида чақалоқ қизариб, терлаб ётарди. Каленнинг юраги ачишиб, беихтиёр кўзига ёш қалқди. «Оҳ, бечора палапон-а!» деб кўнглидан ўтказди у. Каленнинг нафаси қисила бошлади. У ёқасининг тугмасини ечди. Сабри чидамай бир юлқиган эди, тугмаси узилиб учиб кетди. Кален яна телпакка қаради, боланинг нафас олишига қулоқ солди. Пешанасидан аста ўпиб, телпакни каравотнинг устига қўйди... Кампир билан хайрлашишни ҳам унутиб, йирик-йирик одимлаганича ўтовдан чиқди. Негадир қуруқ кўзларини артиб, отига минди. Кампир уни кузатгани турмади. Оёқ-қўли бўшашганча, ўтирган ерида ўтириб қолди.

Кампир уч-тўрт кун ўзини қўлга олди, чолига ҳеч нарса демади. Эломонни сургун қилиб юборишгандан бери чол қизига сулниб қолганди. Қизи Эломоннинг чироғини ўчирмай, ўғлини тарбиялаб ўтирганидан хурсанд эди. «Ўғилларим билан мақтанолмайман... Аммо қизим бир бўлакча чиқдида!» — деб фахрланиб гапирарди чол қаерга бормасин.

Мағрур, жаҳли тез бу чол бойлар билан сира чиқишолмасди. Фурсати келди дегунча гап билан узиб оларди уларни. Аммо унинг энг ашаддий душмани Қудаймендe билан ака-укалари эди. Борди-ю, чол қизининг ана шу ашаддий душманининг укасига тўқол бўлиб тегиб кетганини билиб қолгудек бўлса, нима бўлишини бир яратганнинг ўзи биларди, деб ўйларди кампир. Шунинг учун ҳам у тишини тишига қўйиб, чурқ этмасликка ҳаракат қилди.

(ДАВОМИ. Боши газетанинг ўтган сонларида).

Кунлардан бир кун ўтовда иккалари ёлғиз ўтиришганди. Ташқари жазирама иссиқ. Эчки ва қўзилар иссиқдан қочиб, ўзларини сояга уришади, ўтовга суйкалишади. Утовнинг эшигидан ичкарига гармсел урилиб, кишини лоҳас қилади, керагаларни қисирлатади.

Суев чол ўтовнинг тўрида гердайиб ўтирарди. Оқ бездан кўйлак-иштон кийган қария озғинлигидан узун кўринарди. У дам-бадам бурнига нос тутиб ҳидлайди-да, чучқурмоқчи бўлиб ёшланган кўзларини енги билан артиб-артиб қўяди.

Кампир чолни бор гапдан хабардор қилмоқчи бўлиб турди-да, кейин юраги дов бермай, индамай қўя қолди. Зийрак чол буни дарров пайқади. У кампирига бир — икки бор диққат билан қараб қўйди-да, яна энсаси қотиб тескари қаради. Охири кампир чидолмади, ичида бир калима келтириб олиб, ич-этини кемириб ётган дардини чолга тўкиб солди.

— Эшитдингми? Қизинг Тангрибергеннинг хотини устига тегиб кетибди.

Суев чол бу янгиликни эшитиб, ҳатто киприк қоқмади, кампирига қарамади, ҳайрон ҳам бўлмади, қайтариб ҳам сўрамади. Буни кўриб кампирнинг фиғони фалакка чиқиб кетди.

— Мана ой қизим, мой қизим, деб юрган қизингнинг аҳволи,... —деб тўнғиллади ва чоли нима дейишини кутиб, жим бўлиб қолди.

— Овозингни ўчир! Учир овозингни! —шахт билан кампирнинг оғзига урди Суев. — Сенинг қизинг деганинг нимаси? Нима, худодан менга шундай қиз бергин деб тилаб олибманми уни? Худонинг бериши-да! Учир овозингни!

Кампир ташқарига чиқиб, ўтовларининг ёнида сузишаётган қўшниларининг улоқ ва қўзиларини ҳайдаб, яна ичкарига кирди. Чолига секин кўз қирини ташлаб қўйди. Чоли ҳамон таёқдай қотиб ўтирарди. Аммо ҳозир ундан қўрқгулик эди: ҳамон ўшандай ўтиргани билан важоҳатидан ғазаб, нафрат ёғилиб турарди. Ранги қув ўчиб кетганидан мурда тусига кириб қолганди. Кампир мадорсизланиб, ўчоқ ёнидаги пўстакка чўккалади. Суев бирдан хотини томон ўгирилди-да, бир зум тикилиб туриб, тўнғиллади.

— Бу нимаси? —деди зарда билан у. — Бу қанақаси бўлди, а? Бир йилгинаям сабр қилолмаган қизингни нима қилса бўлади, а?

Чолнинг қон қуйилган кўзлари косасидан чиқиб кетаёзди, озғин кекирдагидаги олмаси ликиллаб, худди нафаси қисилаётган одамдай, ингичка бармоқлари ёқасини пайпасларди.

— Бу қандоқ бўлди, а? Нима деяпсан ўзи, а? Сигир кўзини сузмаса, буқа ипини узармиди? Нима деяпсан ўзинг, а? Нима деяпсан? А? Нима? Энди пайғамбар ёшига етганимда қўлимга калтак олиб, буқаларнинг қувиб юришим қолувдими, а? Хой манжалақи, нега менинг юрагимни тирнайсан, а? Нега тирнайсан?

Суев чол ирғиб ўрнидан турди. Кўзларига қон қуйилган, чўққи соқол, киприклари оппоқ чол қамчинини қўлига олиб, кампирининг сочларини қўлига ўраб олди. Кампир ажабланмади! Чолининг қўлидан чиқиб қутилишга ҳам уринмади. Фақат кафтлари билан юзини яширди, холос. Суев ғазабдан ёниб, кампирини савалай кетди.

— Вой, бас қил энди! —деб аста ёлворарди хотини.

Чол илгарилари ҳам хотинини уриб турарди. Аммо бир-икки савалардию, кейин қўйиб юборарди. Бу сафар жуда қизишиб кетди. Хотинининг атрофида айланиб, жон-жаҳди билан савалай бошлади. Кампирнинг ҳам жаҳли чиқиб кетди. Қўлидан юлқиниб чиқиб, чолни йиқитди, қамчинини олиб, ташқарига улоқтирди.

— Бас дедим сенга! — деб ўшқирди у чолига. — Жуда кучинг ошиб кетган бўлса, бориб беҳаё қизингнинг адабини бериб кел!..

Кампир ўзини ҳар қанча эҳтиётламасин, юзидаги қамчининг изи бир зумда шишиб чиқди. Кампирининг юзидаги қамчин изларини кўриб, Суев четга қаради. Чурқ этмай нари кетди-да, чакманига ўраниб, деворга ўгирилиб ётди. Қайтиб қимир этмади.

Кален яйловда тўхтамади. Овулларни босиб ўтганида ёлғиз аёллар билан болаларнигина кўрарди, холос. Туржумбой уруғининг барча эркаклари, Биламиқ, Андагул, Бадик уруғининг эркаклари ҳам отга минишганди. Бу томонларнинг барча йигитлари Оқчилада Ужар Успаннинг овулига тўпланишаётган эди. Улар журъатсизгина бўлса ҳам оқпошшога хизмат қилмаймиз, деб бақириб қўйишарди.

«Тентаклар! — дея алам билан кўнглидан ўтказди Кален. — Раҳнамоликка топишган одамларини қаранглар. Успан нима қилиб берарди уларга. Кейинги пушаймон — ўзингга душман...» Кален Аҳмат эзманинг қирчанғи отини миниб йўлга чиққан эди. Отининг узангисини ҳарқанча узайтирмасин, узун оёқлари бари бир қовушмасди. Бир ёқдан отга қовушолмаганидан, иккинчи ёқдан овуллардаги безовталикни кўриб, Кален, юраги ғаш бўлиб қайтиб келмоқда эди. У қоронғи тушмай тезроқ балиқчилар овулига етиб олай деб, отни устма-уст қамчилайди. Тезлайвериб отини қора терга ботириб юборди. Бироқ ҳарчанд шошилмасин, Беларанга етиб келганида ғира-шира қоронғи тушиб қолди. Шунга қарамай унинг зийрак кўзлари узоқдан денгизни, денгиз ёқасидаги қияликда қатор тизилган ертўлаларни илғади. Аммо негадир овул безовтадек кўринди. Балиқчилар ертўлаларига кириб, чиқиб, бир ерга тўпланишяпти...

«Овулимизда нима гап? Е оқпошшонинг буйруғи тўғрисидаги миш-мишлар бу ерга ҳам етиб келганмикан?» — деб ўйлади Кален ва баттар шошилди. Овулнинг исини сезган оти ҳам, кучи борича елиб кетди.

Каленни овулдошлари узоқданоқ танишди. Унинг баҳайбат гавдасини кўриши билан Рай истиқболига югурди. Тез югурганидан ҳаллослаб, етиб келиши билан отнинг бўйнига осилиб олди. Оғир-оғир нафас оларкан, кўзлари ёшланди. У Каленга қараб илжайди.

— Эломон оға...

— Эломон?

Рай гапиришга ҳоли келмай бош ирғади. Кален юрагига аллақандай илиқ бир туйғу югурганини сезди.

— Нима, Эломондан хабар борми? — деб сўради бўғиқ овоз билан у ва энгашиб Райнинг юзига тикилди!

— Ўзи, ўзи қайтиб келди!

— Қани, нари тур-чи! —Кален хурсанд бўлганидан қичқириб юборди-да, отини овулга қараб тезлатди. У оломоннинг шундоққина олдига бориб отидан тушди. — Балиқчилар қутлуғ бўлсин! — деди хириллаб.

— Омин, қутлуғ, қутлуғ! Уйга кир! Хой йигитлар, йўл беринглар!

Худди шу пайт аллаким:

— Олдин суюнчи берсин! — деди.

— Ҳа—ҳа, Кален оға, суюнчи бер! Бўлмаса кўрсатмаймиз.

Каленни одамлар ўраб олишди. Календан қўрқадиган, ундан бироз тортинадиган одамлар ҳам ҳозир уни туртиб, этаги, енгидан тортқилаб, суюнчи талаб қила бошлашди.

Кален мавсумга номуносиб тарзда иссиқ кийинганди: устида чакмон, оёғида намат этик. Шунинг учун ҳам балиқчиларнинг кўзига яна ҳам баҳайбатроқ кўринарди. Кален ҳаммадан бир-бир ярим қарич баландлигидан ҳамма уни тортқилар, баъзилар эса, елкасига осилишга ҳаракат қилишар, у бўлса теварак-атрофига аланглаб, илжаярди.

— Хой йигитлар! —деб қичқирди у. — Суюнчисига нима берай? Отим бўлганда — отимни берардим. Қимматбаҳо чопоним бўлганида —ҳозирнинг ўзида ечиб берган бўлардим. Афсуски, ҳеч нарсам йўқ-да.

— Улан айтиб бер!— деб қичқирди йигитлардан бири. Ўша заҳоти ҳамма ҳар томондан:

— Улан айтиб бер, Кален оға, улан! —деб қичқира бошлади.

Кален қўшиқни севарди, яхши қуйларди ҳам. У томоғини қириб, оёқларини керди-да, бўйнини чўзиб, куйлашга ҳозирланди. Ҳамма ўша заҳоти жим бўлиб қолди. Кален кўзларини юмиб, йўғон, қудратли овоз билан Сари Бетаковнинг қўшиғини куйлаб юборди.

Кален борган сари овозини баралла қўйиб куйлар, ўзи ҳам худди ўша куйлаётган отидай депсиниб, бўйнини чўзиб қўярди. Қўшиқ тинглаб турганларнинг назарларида димоғларига чўл нафаси, ўт-ўланлар нафаси урилгандай, ана шу чексиз ям-яшил ўтлоқлардан Сари Бетаковнинг ажойиб арғумоғи, сезимли оти ўйноқлаб келаётгандай бўлди.

Кўпдан бери бу ерда ҳеч ким бундай қўшиқ эшитмаганди. Шунинг учун ҳам қўшиқдан балқиган бу одамларнинг ҳаммалари ўз уй-ҳаёлларига ғарқ бўлиб қолишган :биров болалигини эслаган бўлса, бошқа биров чўлни, отини эслаганди.

(Давоми бор).

Жаҳон ойнаси

«НОВА ГУТЬ» ЎЗ ЮБИЛЕЙИНИ НИШОНЛАМОҚДА

ПРАГА. Чехословакия металлургиясининг энг катта корхоналаридан бири — Острава шаҳридаги Климент Готвальд номли «Нова гуть» комбинати ўзининг 25 йиллигини нишонламоқда. Кўп минг кишилик металлурглар коллективи ўз юбилейини мамлакатда олтинчи беш йилликнинг биринчи йили ишлаб чиқариш программасини муддатидан илгари бажариш учун курашда эришган катта муваффақиятлар билан нишонламоқда. Металлурглар бу йил 10.680 миллион кронлик маҳсулот ишлаб чиқариш мажбуриятини олдилар. Улар 5 ойлик планни ошириб бажариб ўз мажбуриятларини муваффақиятли адо этмоқдалар.

«Нова гуть» комбинати Чехословакияда биринчи социализм иншоотидир. Уни бутун мамлакатдан келган минглаб йигит ва қизлар барпо этган. Ҳозирги вақтда комбинат ҳар йили машинасозлик ва приборсозлик корхоналарига 3 миллион тоннадан зиёд пўлат тайёрлаб бермоқда. Бу эса уруш арафасида Чехословакиянинг бутун металлургияси қуйиб берган пўлатдан кўп.

Партия қарорларини бажариб

БЕРЛИН. Шу кунларда ГДРнинг барча округларидаги корхоналар коллективларидан ҳар куни кўплаб хатлар, телеграммалар, рапортлар олинмоқда. Бу мактублар ва рапортларда Германия Бирлашган Социалистик партияси IX съездининг қарорлари муносабати билан янги меҳнат мажбуриятлари қабул қилинаётганлиги хабар қилиняпти.

СТАНОКСОЗЛАР ҲАМКОРЛИГИ

БУДАПЕШТ. Замонавий станоксозлик саноати барпо этилганлиги Венгриянинг халқ ҳокимияти мобайнида эришган энг катта муваффақиятларидан биридир. Бу йил мамлакатда бундан 15 йил илгаригига қараганда 2 баравардан ҳам зиёд —15 мингдан кўпроқ юксак унумли станоклар чиқарилади.

Венгрияда станоксозлик айниқса шу беш йил ичида тез суръатлар билан ривожланади. Беш йил ичида станоклар ишлаб чиқаришни 50 процент кўпайтириш мўлжалланмоқда.

Японияниннг Кагосима шаҳрида истиқомат қилувчи хизматчи Иоримиц Ямаситлар оиласи бирданига беш кишига кўпайди. Оила бекаси 27 ёшли Норико бир йўла уч қиз ва икки ўғил кўрди. Эгизаклар ўзларини яхши хис этишмоқда.

СУРАТДА: кўп болали ота ва она Токио аэропортида қизғин кутиб олинмоқда.

Киодо —ТАСС фотоси.

ДЎСТЛАРНИНГ ЁРДАМИ

ДЕҲЛИ. Саноатни ривожлантириш министри Т. В. Томас Тривандрамда (Керала штати) бўлиб ўтган оммавий митингда сўзга чиқиб, Ҳиндистоннинг Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари билан савдо ҳамда иқтисодий ҳамкорлиги тинмай ривожланаётганлигини айтди. Жумладан, деди у, социалистик мамлакатлар коммунист Ачутха Менон бошчилигидаги прогрессив демократик коалиция ҳукумати ҳокимият тепасида турган Керала штатининг индустрия базасини ривожлантиришга катта ёрдам бериб турибди.

Т. В. Томас сўзини давом эттириб бундай деди: бу йил социалистик мамлакатлар билан савдо-сотиқ ҳажмининг янада анча кўпайиши кутилмоқда. Совет Иттифоқи Керала штати одатда экспорт қиладиган товарларни, чунончи, кокс ёнғоғи ва ёнғоқ мағизининг асосий харидоридир. Совет Иттифоқи билан ва бошқа социализм мамлакатлари билан ўзаро фойдали ҳамкорликнинг мустаҳкамланиши ва ривожланиши, деб таъкидлади министр, Ҳиндистон экономикасини янада равнақ топишига ёрдам беради.

Светофор 35-СОН

ҚОИДА-БУЗАРЛАР

Ҳайдовчилар. Транспортни маст ҳолда бошқарганликлари учун шахсий машина ва мотоцикл ҳайдовчилари В. Романов, В. Доянов, Ю. Иброҳимов, А. Раухвезер, В. Коробовлар икки йилга транспортни бошқариш ҳуқуқидан маҳрум қилиндилар. Шу билан бирга уларнинг ҳар бири 10 сўмдан 20 сўмгача жарима тўлади. Ҳ. Маликов, (Йўл қурилиш бошқармаси), М. Васин (143-автобаза), Ш. Абдуллаев (4-автопарки), Н. Жаров (шаҳар соғлиқни сақлаш бўлими)лар ҳам ана шундай жазо олишди.

Р. Аъзамхўжаев транспортни иккинчи марта маст ҳолда бошқаргани учун тўрт йилга ҳайдовчилик ҳуқуқидан маҳрум этилди.

К. Султонов белгиланган тезликни оширганликлари учун 2 ойга, З. Ҳусанов бир йилга, М. Ирисалиев тўрт ойга, Н. Курамишин 3 ойга; қувиб ўтиш қоидасига хилоф иш тутганлиги учун В. Сисоев (электр тармоқлари корхонаси) 6 ойга, А. Сердюков эса икки ойга, қаторлаб ҳаракат қилиш тартибини бузганлиги туфайли В. Просин 2 ойга, йўл-сигнал белгиларини менсимаганлиги учун Е. Есенчу ва У. Смирновларнинг ҳар бири 2 ойга ҳайдовчилик ҳуқуқидан айрилдилар.

Пиёдалар. Кўчаларнинг ўтиш жойлари тартибларини қўпол равишда бузганликлари сабабли Кооператив техникуми ўқитувчи А. Акбарова, «Узбекконцерт» музикачиси Е. Гетманский, «Зангори экран» телемастери Ю. Цой ва бошқаларнинг ҳар бири уч сўмдан жарима тўлади.

Тез ҳаракат —хавфли

Тезлик имкониятларидан оқилона фойдаланиш ҳайдовчининг маҳорати, интизомлилигини кўрсатувчи омиллардан бири. Мутахассис олимларнинг айтишича, транспорт воситаларининг ғоят тез ҳаракати хавфли ва шу билан бирга халқ хўжалиги нуқтаи назаридан фойдали ҳам эмас. Шунинг учун ҳам тезлик чоралари белгиланди. Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар Совети ижроия комитетининг бу ҳақдаги қарори билан Тошкент йўлларида транспорт воситалари учун энг кўпи билан соатига 60 километрдан ортиқ бўлмаган тезликда ҳаракат қилиш белгиланди. Автокран, ўзиюрар машина ва механизмлар соатига 50 километргача тезликда юришга рухсат берилган. Оғир ва габаритсиз юкларни ташувчи транспорт воситалари тезлиги ва шарти давлат Автомобиль инспекцияси билан келишилади.

Шаҳардаги баъзи бир автомагистралларда эса алоҳида ҳаракат тезликлари белгиланди. Чунончи, Зиё Санд, Жуковский, У. Юсупов, Самарқанд дарвоза каби кўчалар, Халқлар дўстлиги проспекти, Куйбишев шоссеси ва бошқа жойларда ҳаракат тезлиги соатига 50 километрдан ошмаслиги лозим. Ҳадемай, бу кўчаларда тегишли йўл белгилари ўрнатилади.

Тошкент ҳалқа йўли асосан шаҳар чегарасидан ва бир неча аҳоли пунктларидан ўтади. Шунинг учун ҳам ундан соатига 60 километрдан ортиқ ҳаракат қилишга рухсат берилмайди.

Йўл-транспорт ҳодисалари анализи тезликни чегаралаш юзасидан белгиланган тадбир катта самара бераётганлигини кўрсатди. Ҳаддан зиёд тезликда ҳаракат қилиш натижасида юз берадиган ҳодисалар миқдори 13 процентга камайган.

Ташкилот ва корхоналар раҳбарлари, автомобиль ҳаваскорлари шаҳар жамияти бошлиқлари ҳаракат қоидаларининг 74, 75, 179-пунктларидаги ўзгаришларни ўрганиш бўйича машғулотларни ташкил этишлари лозим.

Мактабларда йўл қоидаларини ўрганиш, конкурс ва мусобақаларда қатнашиш, викториналарда иштирок этиш каби тадбирларнинг барчаси болаларга йўл илмини билишни таъминлабгина қолмасдан, мураккаб кўча шароитларига қараб, ҳаракат қилишга ҳам ўргатади.

СУРАТДА: Шота Руставели ва Муқимий кўчалари чорраҳаси. Транспортнинг зич ҳаракат қилиши йўловчилар, айниқса болалар ҳаракатини қийинлаштиради.

СЎРАНГ, ЖАВОБ БЕРАМИЗ

Транспорт воситаларини сотиб олиш ва уларга эгалик қилиши қонуний эканлиги қандай ҳужжатлар билан тасдиқланади?

Т. Каримов, Д. Мингулов, «Таштекстильмаш» заводи ишчилари.

Қуйидаги ҳужжатлар транспорт воситалари олинганлиги ёки эгалари эканликларини тасдиқловчи қонуний ҳужжатлар ҳисобланади:

а) давлат корхона, ташкилот муассасалари учун машина ажратиш ёки олиб бериш тўғрисида юқори ташкилотнинг фармойиши ёки буйруғидан кўчирма, СССР Ички ишлар министрлиги давлат Автомобиль инспекцияси билан келишилганига мувофиқ техник талаб асосида корхонада мустақил тайёрланган прицеп (ярим прицепни) автохўжалик ўз балансига қабул қилганлиги ҳақида справка ва бошқалар. Шунингдек, транспорт воситаларининг техник ҳолати ва ҳисобга олиш бўйича зарур маълумотлари бўлган, яъни транспорт воситасига махсус жиҳоз ўрнатилганлигини тасдиқловчи ва заводнинг қабулга топширганлиги тўғрисидаги акти, завод паспорти, транспортнинг олинганлиги ҳақидаги наряддан кўчирма, корхона ташкилотига мустақил транспорт воситаси тайёрлаш ҳуқуқини берувчи транспорт;

б) шахсий транспорт воситалари эгалари учун машинани сотган магазиндан берилган счет—справка, четдан СССРга автомобиль келтирилганлигини билдирувчи СССР Ташқи савдо министрлигининг ишонч қоғози (рухсати), социал-таъминот бўлимининг қўл билан бошқариладиган мотоцикл ёки автомашина ажратганлигини тасдиқловчи справкаси, транспорт воситасини мерос тариқасида бировга ҳадя этилганлигини билдирувчи шартнома (у нотариал тартибга тасдиқланган бўлиши лозим), суднинг транспорт воситасининг кимга қарашлигини билдирувчи қарори ва бошқалар;

Гражданларнинг ўзлари тайёрлаган транспорт воситалари ҳам ГАИ томонидан рўйхатга олинадими?

Микролитраж автомобиллари, шунингдек, енгил машиналар учун прицеплар, мотоцикл ён прицеплари каби қўшимча жиҳозларни гражданларнинг ўзлари тайёрлаган бўлсалар, булар учун олинган деталь ва қисмларнинг қонунийлигини тасдиқловчи ҳужжатлари, шунингдек, уларнинг ўша транспорт воситасига тўғри келиши эътиборга олинади. Шу билан бирга СССР Ички ишлар министрлиги ГАИси билан келишилганлиги ҳақида зарур ҳужжат бўлгандагина рўйхатга олинади. Яроқсиз бўлиб қолганлиги учун ҳисобдан ўчирилган транспорт воситалари рўйхатга олинмайди.

Бу сонни Тошкент шаҳар ижроия комитети Ички ишлар бошқармаси давлат Автомобиль инспекцияси агитация ва пропаганда бўлими инструктори М. Татарников тайёрлаган.

Ранг-баранг олам

ЗАМБАРАК НИШОНГА ОЛМОҚДА

Америкадаги лабораторияларидан бирида тинч мақсадларга мўлжалланган замбарак синовдан ўтказилмоқда. Ўн метрли стволдан отилган ўқ ер қаърининг 30— 40 метрига махсус снарядни олиб боради, у ерда ўрнатилган радиодатчиклар эса тупроқ қатламлари снарядларнинг ҳаракатланишини қандай ўтказиши ҳақида юқорига маълум қилади. Олимлар эса ана шу маълумотларни ишлаб чиқиб турли-туман тупроқ қатламларининг ўзига хос хусусиятларини акс эттирувчи карталарни тузадилар. Снаряднинг ҳаракат тезлиги секундига минг метрга боради, бу эскича усул —самолётдан ташланадиган снаряднинг тезлигига қараганда икки баравар тездир.

СПОРТ

НАМУНА КЎРСАТИБ

Октябрь революцияси номли Тошкент тепловоз-вагон ремонти заводининг спорт майдончалари ҳар чоршанба куни айниқса гавжум бўлади. Бу ерда ветеранларни ҳам, ёш ишчиларни ҳам кўриш мумкин. Барча беш босқич бўйича ГТО комплекси нормативлари топширилади.

Спортнинг ҳар хил турлари ташаббускорлари орасида ,ишлаб чиқариш командирлари кам эмас. Корхона раҳбарлари бу соҳада намуна бўлмоқдалар. Завод бошлиғи Х. Файзуллаев, партия комитетининг секретари И. Бобров, касаба союз комитетининг раиси А. Отахонов, бош инженер Б. Штанов комплекс нормани топширдилар. Уч юздан кўпроқ киши ГТО значогини тақиб юради.

Корхонанинг физкультура советига дизель цехининг ишчиси С. Муратов бошчилик қилмоқда. Спорт базаси тинмай кенгайиб бормоқда, физкультурачилар эса янгидан-янги муваффақиятларга эришмоқдалар. Заводнинг волейбол командаси «Локомотив» кўнгилли спорт жамияти узел совети қўйи коллективлари ўртасида ўтказилган биринчилик мусобақаларида ғолиб чиқди. Завод шашкачилари ҳам биринчи ўринни эгалладилар.

МАЙДОНГА ЧИҚИШ ОЛДИДАН

«Пахтакор» Марказий стадионида футбол бўйича ёш судьяларнинг республика таълим-машқ семинари ўтказилди. Судьялар коллегиясининг президиуми машғулотларга Бутуниттифоқ тоифасидаги таниқли арбитрларни ҳам жалб этди. Бутуниттифоқ йиғинларида ўрганиладиган методик материаллар республика семинари учун назарий асос бўлди.

Семинар қатнашчилари етарли жисмоний тайёргарлик, назарий билим олдилар, ўйинларга судьялик билан танишдилар. Шаҳар мусобақаларига, блиц-турнирларга, «А» класси II лигаси мастерлар командаларининг бир қанча ўйинларига хизмат қилиш эса уларга практика бўлди.

Сўнгра судьялик қилиш қоидалари, жисмоний тайёргарлик нормативлари юзасидан имтиҳон олинди.

Афсуски, Қашқадарё, Сирдарё, Андижон областларининг спорт комитетлари судьялар тайёрлаш тўғрисида ғамхўрлик қилмаяптилар. Ҳолбуки, малакали арбитрларнинг етишмаслиги эса матчларнинг сифатига, футболни ривожлантиришга салбий таъсир ўтказмоқда. (ЎзТАГ).

Редактор С. М. КАРОМАТОВ.

КИНО

22 ИЮНДА

ҚИШКИ БИНОДА

Бу сирни ҳеч ким билаолмайди — НАВОИЙ номли (18.40, 20.20), «ДРУЖБА» (19, 21.), «ҚОЗОҒИСТОН» (19, 21.), «ЧАЙКА» (жуфт соатларда), «НУКУС», ҲАМЗА номли (тоқ соатларда).

Катта пойга — САНЪАТ САРОЙИ (кечқурун).

Сенсиз кечган ҳаёт — «ЎЗБЕКИСТОН» (жуфт соатларда), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (тоқ соатларда).

Қўшиқчининг саргузашти — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда), «МОСКВА» (18, 19.30, 21).

Оқ тиш; Оқ тишнинг қайтиши: — «ҚОЗОҒИСТОН» (20.),

Эҳтиёт бўл, Зузу! — «ДРУЖБА» (20.).

ЁЗГИ БИНОДА

Бу сирни ҳеч ким билаолмайди — «ХИВА» (20.40, 22.20).

Катта пойга — «ФЕСТИВАЛЬ»

23 ИЮНДА

ҚИШКИ БИНОДА

Бу сирни ҳеч ким билаолмайди — НАВОИЙ номли (10.30, 12.10, 13.40, 15.20, 17.10, 18.40, 20.20), «ДРУЖБА» (11, 13, 15, 16.30, 19, 21.00), «ҚОЗОҒИСТОН» (11, 15, 19, 21.00), «ЧАЙКА» (жуфт соатларда), «НУКУС», ҲАМЗА номли (тоқ соатларда).

Катта пойга — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Сенсиз кечган ҳаёт — «ЎЗБЕКИСТОН» (жуфт соатларда), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (тоқ соатларда).

Қўшиқчининг саргузашти — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда), «МОСКВА» (11, 12.30, 14, 16, 18, 19.30, 21.00).

Оқ тиш; Оқ тишнинг қайтиши: — «ҚОЗОҒИСТОН» (12, 13, 16, 17, 20).

Эҳтиёт бўл, Зузу! — «ДРУЖБА» (12, 14.30, 17, 20).

ЁЗГИ БИНОДА

Бу сирни ҳеч ким билаолмайди — «ХИВА» (20.40, 22.20).

Катта пойга — «ФЕСТИВАЛЬ».

САЁҲАТ-РОҲАТ

Турист

ОНА-ВАТАННИНГ ДИҚҚАТГА САЗОВОР ЖОЙЛАРИ БЎЙЛАБ САФАР ҚИЛИШ КИШИГА БИР ТАЛАЙ ЗАВҚЛИ ТААССУРОТЛАР БЕРАДИ.

Одатда саёҳатчиларнинг бир группаси ям-яшил тоғ бағирларига йўл олса, иккинчи тоифаси автомобиль йўллари бўйлаб сафар қилишни яхши кўради. Саёҳатчиларнинг яна бир группаси тўлқинлар оша кемаларда сузишни яхши кўради.

БИЗ СИЗГА «ТОШКЕНТ» ТУРИСТИК ПОЕЗДИДА САЁҲАТ ҚИЛИШИНГИЗНИ ТАВСИЯ ЭТАМИЗ.

Бу саёҳат 14 июлдан учинчи августга қадар «ТОШКЕНТ — ХАРЬКОВ— КИЕВ —ЛЬВОВ— УЖГОРОД— МУКАЧЕВО —РАХОВ — ЯРЕМЧА— ЧЕРНОВИЦА — КИШИНЁВ— ОДЕССА —ВОЛГОГРАД — ТОШКЕНТ» маршрути бўйлаб ўтказилади.

Агарда сизни Урта Осиёнинг миллий тарихий ёдгорликлари ва қадимий шаҳарлари диққатингизни жалб этадиган бўлса, 2— 4 июлда «Дилором» туристик поездида ўтказиладиган сафарга таклиф қиламиз. Сиз поездда юзлаб километр масофани босиб ўтганингиздан кейин қадимий ва навқирон Самарқанд ҳамда Бухоро шаҳарларига кириб борасиз. Купели вагонлардаги йўл ҳақи, вагон-ресторанларда уч маҳал овқатланиш, қизиқарли саёҳатлар ҳақи путёвканинг баҳосига киритилган. Шундай қилиб сизнинг хотирангизда энг яхши сафар таассуротларидан бири қолади.

ПУТЕВКАЛАРНИ НАҚД ПУЛГА ВА ПУЛ УТКАЗИШ ЙУЛИ БИЛАН СОТИБ ОЛИШ МУМКИН.

САЁҲАТ ПУТЁВКАЛАРИНИ БАРВАҚТ СОТИБ ОЛИНГИЗ!

Бизнинг адресимиз: 700000, Тошкент шаҳри, Парадлар хиёбони, 5-уй, телефонлар— 32-53-59.

ДАСТУРХОНДАГИ САБЗАВОТ— САЛОМАТЛИК ГАРОВИДИР

Буни медиклар исботлаб беришган. Бундай фикрга сизнинг ҳар бирингиз ҳам қўшилгансиз. Карамни мисол қилиб олганимизда, унинг таркибида 16 тага яқин аминокислота, 5 процентгача қанд ва 0,05 процентгача ёғ бор.

Ширинли, ёғли ва хамирли таомларни тановул қилишни бир мунча чеклаб қўйиш мумкин, лекин сабзавотлар ейишни тўхтатиб бўлмайди.

КАРАМ, КЎҚ ПИЁЗ, САБЗИ, ЛАВЛАГИ, БОДРИНГЛАР

ТАРКИБИДА ВИТАМИНЛАР ГУЛДАСТАСИ ШУНЧАЛИК КЎПКИ, УЛАР ИНСОН ОРГАНИЗМИ УЧУН ҲАЁТИЙ ЗАРУРАТДИР. АГАРДА, СИЗ САБЗАВОТЛАРНИ ҚАНЧАЛИК КЎП ВА МУНТАЗАМ РАВИШДА ИСТЕЪМОЛ ҚИЛСАНГИЗ ЎЗИНГИЗНИ ШУНЧАЛИК БАРДАМ ҲИС ҚИЛАСИЗ.

БОЛАЛАРНИ САБЗАВОТ БИЛАН ОВҚАТЛАНИШГА КЎПРОҚ ОДАТЛАНТИРИНГ. САБЗАВОТЛАР УЛАР УЧУН ЖУДА ҲАМ ФОЙДАЛИДИР.

«ОКТЯБРЬ» КОЛХОЗ БОЗОРИДАГИ САБЗАВОТ ЯРМАРКАСИДА ҲАР КУНИ

карам, помидор, кўк пиёз, қизил пиёз, сабзи, лавлаги, бодринг сотилмоқда.

«Ленин йўли», «Назарбек», Ильич номли ва бошқа совхозларнинг меҳнатчилари ҳар куни ярмаркага янги узилган сабзавотларни етказиб бермоқдалар.

«Октябрь» колхоз бозорига 1, 4, 6, 2-троллейбуслар билан «Калинин майдони»гача бориш мумкин.

СОБИР РАҲИМОВ РАЙПИШЧЕТОРГИ, «УЗТОРГРЕКЛАМА».

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ

ТОШКЕНТ МАРКАЗИЙ УНИВЕРМАГИ

(Ўзбекистон кўчаси, 17-уй, 3-қават кадрлар бўлими)

МАКТАБ-МАГАЗИН ҲАЖМИДА САНОАТ МОЛЛАРИ СОТУВЧИЛАРИНИ ТАЙЁРЛАЙДИГАН

6 ОЙЛИК КУРСЛАРГА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

КУРСЛАРГА ТОШКЕНТ ШАҲРИДА ДОИМИЙ ЯШАЙДИГАН, 17 ЯРИМ — 21 ЁШЛИ УРТА МАЪЛУМОТЛИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Укувчиларга 45— 54 сўмдан стипендия берилади.

ЎҚИШ ДАВРИ — МЕҲНАТ СТАЖИГА ҚЎШИЛАДИ.

КУРСЛАРНИ ТУГАТГАНЛАР — ТОШКЕНТ МАРКАЗИЙ УНИВЕРМАГИДА ИШЛАЙДИЛАР.

ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАР! Сизни Тошкент Марказий универмагига ишга таклиф этамиз.

Узбекистон ССР Фанлар академиясининг

Ҳ. М. АБДУЛЛАЕВ НОМЛИ ГЕОЛОГИЯ ВА ГЕОФИЗИКА ИНСТИТУТИ

минералогия ва геохимия мутахассислиги бўйича геохимик циклонлар ва процесслар лабораториясининг катта илмий ходими

ВАКАНТ ВАЗИФАСИГА

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Конкурсда фан доктори ва кандидатлари қатнашишлари мумкин.

КОНКУРС МУДДАТИ — ЭЪЛОН ЧИҚҚАН КУНДАН БОШЛАБ БИР ОЙ.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Х. Сулаймонова кўчаси, 33-уй.

АВТОХЎЖАЛИКЛАР РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Тошкент шаҳар хом ашёларни қайта ишлаб чиқариш-тайёрлаш корхонаси

МЕТАЛЛ КОРДЛИ АВТОПОКРИШКАЛАРДАН ТАШҚАРИ ҲАР ХИЛ КЎРИНИШДАГИ ФОЙДАЛАНИБ БЎЛИНГАН БАЛЛОН ВА АВТОКАМЕРАЛАРНИ ҚАБУЛ ҚИЛАБОШЛАГАНИНИ

БИЛДИРАДИ.

Узбекистон ССР Фанлар академиясининг

БОТАНИКА ИНСТИТУТИ

вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

лаборатория мудирлари: интродукция ва иқлимга мослашиши қийин бўлган ўсимликлар, доривор ўсимликлар;

лаборатория катта илмий ходими (Ўрта Осиё дендрофлораси); дарахт хиллари индродукцияси.

КОНКУРС МУДДАТИ — 21 ИЮЛГАЧА

Мурожаат учун адрес: 700000, Тошкент шаҳри, ГСП, Ж. Обидова кўчаси, 272-уй. Телефон: 35-08-01.

СССР Енгил саноат министрлигининг

МАРКАЗИЙ ПАХТА ТОЗАЛАШ САНОАТИ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

лабораторияларнинг катта ва кичик илмий ходимлари: автоматика, қуритиш, меҳнатни илмий ташкил қилиш; луб толалари бўлими, хом ашё бўлими, линтерлаш, толаларни тозалаш, иқтисод, асбоблар йиғириш ва тўқувчилик;

сектор раҳбарлари: пахта ва унинг маҳсулотлари характеристикасини ўлчашнинг радиофизик методлари, пахта ва унинг маҳсулотлари характеристикасини ўлчашнинг стандарт методлари;

лаборатория раҳбарлари: ишлаб чиқариш процессларини автоматлаштириш, чангдан сақлаш, қуритиш, ҳисоблаш маркази билан экспериментни планлаштиришнинг математик ишлови;

тайёрлов пунктларида пахтани қабул қилиш ва жойлаш бўйича кўп меҳнат талаб қиладиган операцияларни комплекс механизациялаш проблем лабораториясининг раҳбари.

КОНКУРС МУДДАТИ — ЭЪЛОН ЧИҚҚАН КУНДАН БОШЛАБ БИР ОЙ.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Ш. Руставели кўчаси, 8-уй.

ТЕЛЕВИЗОР

23 ИЮНЬ — ЧОРШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ I-А («ВОСТОК») ПРОГРАММАСИ

10.00 Янгиликлар. 10.10 Эрталабки гимнастика машғулотлари. 10.30 «Давомли саргузашт». Спорт ўйинлари. 11.15 «Вазифани бажарувчи». Бадиий фильм. 15.35 Илмий-оммабоп фильмлар программаси. 16.20 «Онамларнинг мактаби». 16.50 «Халқ жасорати адабиёти». 17.50 Бадиий фильм. 19.00 Янгиликлар. 19.15 «Расмларда қуёш акси бор». 19.30 «Қалбга яқин қўшиқлар». 20.05 «Спортлото» тиражи. 20.15 «Европа: ўзгаришлар даври». (Швеция учрашувлари). Кўрсатувни сиёсий шарҳловчи А. Потапов олиб боради. 20.45 «Қизил ва қора». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 1-серия. 22.00 «Вақт» информацион программаси. 22.30 Ёшлар командалари ўртасида футбол бўйича Европа чемпионати. СССР — ВХР терма командалари. Финал. В. И. Ленин номли Марказий стадиондан олиб кўрсатилади. 00.15 Янгиликлар.

УЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.25 Кўрсатувлар программаси. 11.30 «Барвақт тур», «Қувноқ дўстлар». Болалар учун кинофильмлар (рус.). **Узбек тилида:** 12.25 «Зимородок». Бадиий фильм. 13.40 «Санъат ғунчалари. 14.10 «Уруш эшик қоққанда». «Ўзбектелефильм» студиясининг телевизион ҳужжатли фильми (рус.). 18.25 Кўрсатувлар программаси. **Узбек тилида:** 18.30 «Қизил галстук». Телевизион журнал.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

Тошкент кўрсатади. 19.00 Кўрсатувлар программаси. **Узбек тилида:** 19.05 Абитуриентлар учун. Физика. 20.05 «Тошкент» телепрограммаси. «450 минг тонна «оқ олтин» учун». 20.35 Тошкент янгиликлари. 20.50 Абитуриентлар учун. Математика.

Тошкент область, Калинин районидаги 63-Ўрта мактаб томонидан **Қосимова Ҳожия Бобожоновна** номига берилган 233318 номерли йўқолган

ЎРТА МАЪЛУМОТ ТЎҒРИСИДАГИ АТТЕСТАТ БЕКОР ҚИЛИНАДИ

«ТОШКЕНТ ОКШОМИ» («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») — орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000; ТОШКЕНТ, ГСП, «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ, 26-УЙ.

Р. 14591.

Узбекистон Компартияси Марказий Комитети Нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. «Правда Востока» кўчаси, 26.

ИНДЕКС 64570. Нашр В—4022.

ТЕЛЕФОНЛАР: коммутатор — 33-02-49 дан 33-02.58 гача. Эълонлар бўлими —33-81-42.